

Ponedeljak, 7 Maj 2007
svedok Rrustem Tetaj
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14:23 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima u sudnici i oko sudnice. Da, da obavestim strane da smo počeli kasnije, da bismo počeli u punom sastavu, da ne bismo morali da se pozivamo na Pravilo 15 bis. Koliko sam shvatio i gospodin Emmersson kasni u dolasku u Hollandiju.

ADVOKAT DIXON: Da, časni Sude, ako mogu da se izvinim u njegovo ime.

SUDIJA ORIE: Ne možemo da krivimo gospodina Emmersona zbog odlaganja letova.

ADVOKAT DIXON: Takođe želim da se izvinim, ako on bude morao da uđe u sudnicu tokom prve sednice, dok svekak bude već svedočio. Takođe želim da izrazim zahvalnost za naznaku časnog Suda, da unakrsno ispitivanje ovog svedoka može da bude sutra.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT DIXON: Druge stvari mogu da se razmatraju na kraju dana, ako ostane vremena.

SUDIJA ORIE: Da. Pretresno veće ima nameru da počne sa glavnim ispitivanjem ovog svedoka, a ako preostane vremena danas, onda možemo da to vreme potrošimo na prilično dug spisak dokaznih predmeta, koji su obeleženi samo u svrhu identifikacije. Da vidimo da li možemo da to malo raščistimo. Gospodine Re, da li ste spremni da pozovete sledećeg svedoka?

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: Koliko sam shvatio za narednog svedoka ne postoji zahtev za zaštitnim merama. Vaš sledeći svedok će biti Rrustem Tetaj?

TUŽILAC RE: Tako je. Nema zahteva za zaštitnim merama od strane Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: U redu. Samo sam htio da to proverimo. Gospođo poslužitelj, molimo da uvedete svedoka u sudnicu.

ADVOKAT HARVEY: Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY: Gospodin Brahimaj nema prevod na albanskom.

SUDIJA ORIE: Da li je on na odgovarajućem kanalu? Molim pomoć tehničara.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

SUDIJA ORIE: Da li je podešena jačina tona? Da li možda ima na nekom drugom jeziku? Nastaviću da govorim, da bih video da li . . .

ADVOKAT HARVEY: Očigledno on to dobija na drugom kanalu, a ne na onom koji je ranije bio korišćen. Sada ima prevod.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT HARVEY: Hvala.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Re.

TUŽILAC RE: Časni Sude, ovo je svedok za koga je Tužilaštvo predviđalo da će da podnese zahtev po *Pravilu 92 ter*.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: i mi smo dostavili Pretresnom veću i Odbrani kopiju izjave od 19. aprila, za koju smo predlagali da se uvede po tom Pravilu, ali nismo čuli ništa od Odbrane, da li ima nešto protiv toga i mi bismo želeli da formalno podnesemo zahtev da se oslanjam na tih 38 paragrafa u toj izjavi od 17 aprila, koja je u stvari sažetak, od ukupno 106 paragrafa u izjavi koja je data istog tog dana.

SUDIJA ORIE: Da. Da li ima prigovora na to da se izjava svedoka od 13. i 17 aprila . . .

TUŽILAC RE: Dan kada je potpisana je 17. april. Zato pominjem taj datum.

SUDIJA ORIE: Da, po neki put je to konfuzno, jer na naslovnoj strani nalazite razne datume, ali to je izjava koja na drugoj strani počinje sa "Pošto je 1981, režim u Beogradu," to je prvi red na strani 2, pa sve do strane 20. Onda postoji još jedna oznaka strane 12, koja dolazi posle 20. što predstavlja sertifikat prevodioca. Gospodine Re, tu je takođe datum 17. april i tu takođe imamo potpis svedoka na svakoj stranici.

TUŽILAC RE: Da, datum uz potpise je 17. april 2007.

SUDIJA ORIE: Da. Da. Da bismo izbegli bilo kakvu zabunu, pečat na vrhu nosi oznaku ERN U0160890 sve do ERN U0160901 i ja pokušavam da shvatim kako je 890 plus 20 jednako 901. Mora da postoji nešto.

(svetok je pristupio Sudu)

Svedok Rrustem Tetaj

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mogu časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Upravo sam proverio sa gospodinom Dixonom i gospodinom Harveyem. Imamo potpuno drugačiji dokument. To je U0160848. Ja sam na brzinu prošao kroz razna nesta, da vidim gde bih mogao da nađem dokument na koji se pozivate i izgleda da ja nemam kopiju tog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo gospodine Guy-Smith, možda bi bilo pristojnije da prvo svedoka zamolimo, da da svoju svečanu izjavu. Dobar dan. Dobro došli u sudnicu. Izvinjavam se što smo nastavili svoj razgovor kad ste vi ušli u sudnicu i izgledalo je da ne posvećujemo dužnu pažnju vašem ulasku. Gospodine Tetaj, prepostavljam da ste vi gospodin Tetaj, pre nego što počnete da svedočite na ovom Sudu, Pravilnik o postupcima i dokazima traži da date svečanu izjavu, da ćete govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine. Pre nego što vas pozovem da date svečanu izjavu, recite da li me čujete na jeziku koji razumete?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Da.

SUDIJA ORIE: Tekst svečane izjave će vam dati gospođa poslužiteljica i ja vas molim da date svečanu izjavu.

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala. Izvolite sedite. Pre nego što počнем, hteo bih da razjasnimo nešto među stranama. Molim vas da nas izvinite za trenutak. Gospodine Guy-Smith, shvatam da stranice na koje se vi pozivate, su u stvari stranice cele izjave koju je dao svedok i koja je zabeležena 17. aprila, a to je u dokumentu u kome ima 100 paragrafa. Tužilaštvo je odabralo 38 paragrafa koji su uglavnom iz ove izjave, ako am dobro razumeo gospodina Rea i oni su predložili 19. aprila 2007. da se taj deo izjave uvede po Pravilu 92 ter.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja sam tako to shvatio i nemam razloga da u to ne verujem, ali, izgleda da je došlo do nekog propusta, jer mi ne možemo da pronađemo taj dokument i ja sada u stvari radim bez tog dokumenta. Proverio sam dvaput, dok smo govorili, i treći put. Možda sam ja nešto propustio, ali ja izgleda ne mogu nigde da nađem taj dokument.

SUDIJA ORIE: Ono što ja vidim je e-mail gospodina Rea koji je upućen između ostalih i Gregoru Guy-Smithu 19. aprila u 20:20 h. i koji počinje rečima "Svedoci za sednicu od 23. aprila". I na kraju kaže: "Priložena je potpisana izjava Rrustema Tetaja po Pravilu 92 ter. Svedok je potpisao veću konsolidovanu izjavu 17. aprila, koju ćemo poslati Odbrani sutra. A predloženi odlomak iz te veće izjave je ono što predlažemo da se uvede po Pravilu 92 ter". Vidim da je to dodatak e-mailu u kojoj se govorи o Pravilu 92 ter

ADVOKAT GUY-SMITH: Mi takođe. . .

SUDIJA ORIE: i ovde su navedeni brojevi U0160878 do U0160901 tif. Tako sam ja to shvatio. I moj utisak je, da vam je to poslato.

ADVOKAT GUY-SMITH: Upravo sam to našao. Zato sam i rekao da je

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: možda u pitanju neki propust. Ja nisam optužio gospodina Rea da on nije nešto uradio.

SUDIJA ORIE: Ne.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izgleda da je u pitanju neki propust. Ako možete da nam date jedan trenutak. Bićemo u mogućnosti da vam odgovorimo.

SUDIJA ORIE: Koliko sam shvatio, ovo je samo odlomak jedne veće izjave, u kojoj se nalazi mnogo više detalja. Svi ti elementi se ne nalaze u izjavi koja se nudi po Pravilu 92 ter. Tako, ako ste se pripremali na osnovu veće izjave, to za vas neće biti problem. Gospodine Tetaj, moram da vam se ponovo izvinim, ali morali smo da razjasnimo ovo pitanje pre nego što počnemo sa vašim glavnim ispitivanjem. Prvo će vas ispitivati gospodin Re, koji je. . . Da. gospodine Dixon.

ADVOKAT DIXON: Časni Sude, mogu li samo da pojasnim za zapisnik da Obrana gospodina Haradinaja nema nikakav prigovor da je podnesen taj zahtev, ali ja bih tražio da se u celosti ispune zahtevi Pravila 92 ter, posebno podparagraf (A) (II), da to bude pojašnjeno na sledeći način, odnosno da to bude potvrđeno da će on biti na raspolaganju nakon uvođenja izjave kako bi mogao da bude unakrsno ispitivan.

SUDIJA ORIE: Pa to se naravno uključuje.

ADVOKAT DIXON: Jedino pitanje koje ja pokrećem je pitanje njegovog prisustva i potrebe za *subpoenaom*, a ne samo uvođenje izjave bez daljih postavljanja pitanja svedoku. To je sve što tražim Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT DIXON: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li ste vi spremni da počnete sa glavnim ispitivanjem ovog svedoka?

TUŽILAC RE: Svakako da jesam.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li mogu?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja imam isti stav kada je reč o izjavi koju sam na brzinu pregledao.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey?

ADVOKAT HARVEY: Ja sam u istoj situaciji, Časni Sude. I ja imam isti stav.

SUDIJA ORIE: Naravno, ne možemo da donešemo odluku o pitanju koje ste vi pokrenuli, dok ne prođemo kroz sve formalnosti, koje se tiču Pravila 92 ter. Zato još nisam od vas tražio da se u celosti izjasnite u vezi s tim, pošto svedok još uvek mora da potvrди odredene stvari. Gospodine Re, molim nastavite.

GLAVNO ISPITIVANJE:TUŽILAC RE

TUŽILAC RE- PITANJE: Dobar dan gospodine Tetaj. Vaše puno ime je Rrustem Tetaj.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: Da li ste rođeni 27. aprila 1953. u selu *Donja Luka* na Kosovu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: Da li ste živeli u Strumici, u Makedoniji od 1978 do 1998, izvinite, 1999. kao pripadnik JNA, u kasarni JNA u Strumici?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: Da li ste diplomirali na Vojnoj akademiji JNA 1978 kao potporučnik u Zadru?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da

TUŽILAC RE- PITANJE: I . . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Poručnik

TUŽILAC RE- PITANJE: A od 1987. bili ste zamenik komandanta artiljerije u kasarni JNA u Strumici, sve dok niste postali kapetan prve klase 1989. Je li tako?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: I . . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, ja se ne sećam u celosti šta ste vi rekli, ali kada gledam transkript. stranica 8. red 20, vi ste ispravili 1998, ali sada se pojavljuje 1999, a ja pretpostavljam da bi trebalo da bude 1989. Možete li da to proverite sa svedokom?

TUŽILAC RE- PITANJE: Samo da pojasnimo gospodine Tetaj. Vi ste živeli u kasarni JNA od 1978 do 1989. Je li tako?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: I da sada to rezimiramo: da li ste vi napustili JNA u decembru 1989. Bili ste zapravo prisiljeni da to učinite, jer ste bili oficir JNA, po nacionalnosti Albanac. Vrhovna komanda JNA je tražila da se eliminišu oficiri koji su po nacionalnosti bili Albanci, i vojnici JNA takođe, zbog napetosti na koje su nailazile jugoslovenske vlasti na Kosovu.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE- PITANJE: Ja ču sada da vam pokažem vašu rukom pisani izjavu, nekih 12 stranica sa vašim potpisom od 17. aprila 2007. To je dokument koji po Peravilu 65 ter, nosi broj 1328. Ja vas molim da pogledate taj dokument, da ga pročitate u sebi. Koliko sam shvatio vi ste dobili kopiju tog dokumenta, nakon što ste ga potpisali. Ne morate da vadite vašu kopiju.

SUDIJA HOEPFEL: Gospodine Re, vi govorite o dokumentu koji mi nemamo pred sobom. Vi ste rekli "rukom pisani izjavu"

TUŽILAC RE: Da li sam rekao "rukom pisani izjavu"? Izvinjavam se. Mislios am da kažem "potpisana izjava".

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam.

TUŽILAC RE- PITANJE: Pregledajte ovu izjavu. Da li je na svakoj strani vaš potpis? Da li je to izjava koju ste vi dali Tužilaštvo 17. aprila 2007. godine?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, to je to.

TUŽILAC RE- PITANJE: Da li je tačno to što se nalazi u ovoj izjavi koju ste dali i potpisali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mislim da je tako. Ima nekih stvari koje su upravo onako kako sam rekao, međutim ima i stvari koje sam ja čuo. Ako bi Časni Sud, dozvolio, prvo bih htio da pojasnim svoj stav. Da li je to moguće Časni Sude?

SUDIJA ORIE: Gospodine Tetaj, u ovom trenutku smo identifikovali vašu izjavu. I Pretresno veće je svesno. . .

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Ja bih samo želeo da mi dozvolite da objasnim svoju poziciju. Niste mi dali vremena. Da li mogu. . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Tetaj, ako na kraju vašeg svedočenja ima nešto, što biste hteli da dodate, ili mislite da je važno da znamo, daćemo vam mogućnost za to. Ali, u ovom trenutku, jedina stvar koju mi radimo je da pogledamo vašu izjavu, jer mi nećemo da tražimo od vas da ponovite sve što je rečeno u toj izjavi. Onda će vam gospodin Re postaviti dodatna pitanja, možda o onome što se ne nalazi u izjavi, ili da bi se određene stvari razjasnile. Ako na samom kraju mislite da postoje neka važna pitanja o kojima nismo ništa čuli, a vi mislite da treba da čujemo, mi ćemo vam dati priliku da to učinite, ali ćemo prvo dati priliku gospodinu Reu da vam postavlja pitanja, a na kraju ću vam dati mogućnost da dodate ako nešto želite. Gospodine Re.

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Molim vas, ovo nema nikakve veze sa mojom izjavom, već sa mojim dolaskom ovde.

SUDIJA ORIE: Pa.

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Meni je naloženo da dođem ovde po svaku cenu. Nisam znao da li treba da dođem direktno ovde; međutim postojao je pritisak Tužilaštva, da dođem ovde. Meni je to poslato i u pisanoj formi i ja sam došao da kažem istinu onoliko koliko ja to znam. Prošlo je mnogo vremena od tih događaja, ali ja ću se zaista potruditi da govorim o tim stvarima. Međutim, moj dolazak ovde je bio protiv moje volje i mojih želja.

SUDIJA ORIE: Da, vi ste ovde jer vam je naloženo, da se pojavite pred ovim međunarodnim Sudom. Pretresno veće je naravno svesno toga, jer je ono izdalo taj nalog; a drugo, vi time ispunjavate svoju građansku dužnost da pomognete ovom Sudu u njegovim naporima da se utvrdi istina. Gospodine Re, molim vas nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj, ako možemo da se vratimo na vašu izjavu od 17. aprila. Vi ste želeli da potvrdite Pretresnom veću, da sve što se nalazi u njoj je istinito i tačno i da ste vi potpisali svaku stranicu te izjave.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim da se po tom osnovu izjava uvede u spise.

SUDIJA ORIE: Da. Ima li prigovora? Prepostavljam da je to kombinovano pitanje, da li je svedok potvrdio, da je pisana izjava odraz onoga što je on rekao i da li bi svedok, ako bi mu se postavila ista iitanja, isto to rekao. To jest, da li on kaže da je to istina, jer od njega se očekuje da govori istinu, i da li bi onda Pretresno veće bilo skloni, da zazmotri usvajanje izjave po Pravilu 92 ter (A)(III).

ADVOKAT DIXON: Časni Sude, mi nemamo nikakvih prigovora. Ja bih samo želeo da ponovim ono što smo rekli ranije, da svedok odgovori na pitanje strana i Pretresnog veća nakon pitanja koja mu postavi gospodin Re. Hvala vam, Časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora od gospodina Guy-Smitha i gospodina Harveya?

ADVOKAT GUY-SMITH: Nemamo prigovor u ime gospodina Balaja.

ADVOKAT HARVEY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Molimo gospodu sekretara da dodeli broj izjavi.

sekretar: Časni Sude, ovo će biti dokazni predmet P265.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Re, prepostavljam da ste dali original te izjave gospodinu Tetaju. Da li on ima prevod na svom jeziku?

TUŽILAC RE - PITANJE: (mikrofon nije uključen)

SUDIJA ORIE: Da, to je ono što on čita. Mislim da Pretresno veće nije dobilo prevod ove izjave. Svedok gleda originalni prevod na engleski. Molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ja sam pripremio rezime. Da li želite da to pročitam zbog zapisnika.

SUDIJA ORIE: Da. Takođe i zbog gospodina Tetaja. Gospodine Tetaj, od izjave koju smo pominjali napravljen je rezime, međutim mi nećemo sada da prolazimo kroz sve činjenice. Da bi javnost znala šta se nalazi u vašoj izjavi, gospodin Re će da pročita kratak rezime iz nje. Gospodine Re, molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Imamo i kopije.

ADVOKAT DIXON: Časni Sude, mi nismo videli kopije.

SUDIJA ORIE: Obično se kopije rezimea daju drugoj strani. Ali to za sada nije dokaz.

ADVOKAT DIXON: Ne, Časni Sude, a ako se nešto pojavi, to može da se ispavi kasnije.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

prevodilac: Prevodioci ljubazno mole za kopiju rezimea.

SUDIJA ORIE: Da. Nabavićemo vam kopiju. Vama treba po jedna kopija za svakog porevodioca. Izgleda da su kopije stigle u sve četiri kabine. Gospodine Re, izvolite.

TUŽILAC RE: Svedok je kosovski Albanac, bivši oficir JNA, koji je napustio JNA 1989. Nakon što je napustio JNA, radio je kao nastavnik u srednjoj školi do 1992. kada je napustio zbog sistematske diskriminacije srpskih vlasti u odnosu na albanske nastavnike. 1993. svedok je uhapšen i suđeno mu je zbog subverzivnih aktivnosti. Proveo je dve godine u zatvoru. Prvi put je čuo za OVK 1996. i 1997. preko medija. Njegov prvi susret sa OVK bio je na sahrani krajem 1997. u Lauši/ Llaushë. Svedok je prvi put saznao za prisustvo OVK u području Dukađin/Dukagjini, kada je MUP napao imanje porodice Haradinaj, krajem marta 1998. Pre toga neki oficiri MUP-a su ubijeni u Ratišu/ Ratishi i Glođanu/Gllogjan. Svedok je bio u *Donjoj Luci*, oko šest kilometara od Glođana/Gllogjan kada je MUP napao imanje Haradinajevih. On je video kako helikopteri MUP-a vrše vazdušni napad. Svedok je smatrao da mu je nakon toga život u opasnosti, zbog njegovog ranijeg učešća u JNA i napustio je selo. Otišao je u Glođane/Gllogjan nekoliko dana nakon napada i prisustvovao je sahrani nekih osoba, koje su pогинule u napadu. Nakon što se MUP povukao iz Glođana/Gllogjan, lokalni meštani albanske nacionalnosti, kontrolisali su selo. Nekoliko dana nakon sahrane, saznao je da je OVK uspostavila organizovanu odbranu i da je uspostavila straže u selu. Njegov brat mu je rekao da je video naoružane vojnike sa oznakama OVK, na kontrolnim punktovima koje su održavali vojnici OVK iz sela. Svedok je video kontrolne punktove OVK oko sedam dana nakon sahrane, na kojoj su bili naoružani vojnici OVK u maskirnim uniformama. Otišao je tamo, jer je to postalo poznato kao centar OVK. Početkom aprila 1998. Dubrava/ Dubravë, Babloć/ Baballoq, Gramocelj/ Gramacel, Šaptelj/ Shaptej i Ljumbarda/ Lumbardh su počeli da osnivaju svoje lokalne štabove OVK. OVK je koristila sumnjive metode da regrutuje pojedince. Na primer, vojnici bi dolazili noću u kuće onih, koji se još nisu priključili OVK i pucali okolo, a potom bi otisli. Svedok je otisao u Glođane/Gllogjan da se pridruži OVK i raspravlja o situaciji, jer su ljudi u njegovom selu očekivali njegovu odluku da se pridruži OVK, pre nego što se sami organizuju. Puno ljudi je bilo na crnoj listi Faton Mehemetaja i Fitnete Ramosaj, jer nisu bili lojalni OVK, ili su bili simpatizeri opozicione LDK, ili su radili za MUP i druge vlasti. Spisak njihovih imena su delili stražari OVK, koji su sprečavali pristup selu onima čija su imena bila na spisku. Ime gospodina Tetaja je bilo na ovakovom spisku i početkom maja 1998. njega su dva sata saslušavali Faton Mehemetaj u Požaru/Pozhar i optužili su ga da je bio doušnik MUP-a, pre nego što su ga pustili na slobodu. On se tada još nije bio priključio OVK. Svedok je čuo za kidnapovanje nekoliko Srba u području Dukađina/Dukagjini. U maju 1998. FARK je imao oko

500 vojnika u tri brigade. Delovao je nezavisno od OVK. Svaka organizacija je imala vlastitu vojnu strukturu. Komandanti brigada su bili Nazif Ramabaja u Baranama/ Baran, Shemsedin Cekaj u Zebelju i Tahir Zemaj u Prapacanu/ Papracane. I on je bio komandant FARK-a. To je rezime izjave po *Pravilu 92 ter.*

SUDIJA ORIE: Nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Postaviću vam još neka pitanja o nekim stvarima u izjavi, koju ste dali Tužilaštvu, a ne u ovom što sam sada pročitao, gospodine Tetaj. Prvo ću vas pitati o vašoj poseti štabu OVK u Glođanu/Gllogjan u aprilu 1998. U vašoj izjavi po pravilu 92 ter, u paragrafima 19 i 20. vi pominjete vaš odlazak u štab OVK u Glođanu/Gllogjan. S kim ste otišli tamo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Hteo sam da znam šta se dešavalo posle napada na imanje Haradinajevih, zbog situacije koja je nastupila u okolnim selima i u Glođanu/Gllogjan. Interesovalo me je da da odem do Glođana/Gllogjan da se vidim s ljudima koji su znali nešto više o tome. Naša namera je bila da se priključimo OVK, radi samoodbrane, zapravo da zaštitimo ljudе koji su živeli u tom kraju. Zato sam odlučio da odem tamo. Otišao sam sa bratom i jednimr odakom. Otišli smo kolima i putovli smo tokom dana.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je, kada ste stigli u selo, tamo bio kontrolni punkt?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. to je bio jedan improvizovani kontrolni punkt, vrlo jednostavan, bilo je troje ljudi, jedan je bio u uniformi. Ostali nisu bili u uniformi. Eto to smo videli tamo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su to bile OVK uniforme?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Jedan od njih je nosio uniformu. Ostali, nisam siguran,. Imali su neku vrstu uniforme, ali nisam siguran kakve.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kojoj vojnoj organizaciji su oni pripadali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bilo u samom početku i ja nisam ništa znao o kakvoj vrsti organizacije se radi. Međutim, sudeći po tom mestu, tu su bili ljudi iz OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto su vas zaustavili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Zaustavili su nas, i ja sam im rekao da bih hteo da se sastanem s nekim ljudima koji su bili kompetentni za odbranu sela. Oni su nas zaustavili, pitali su nas odakle smo. Ja sam im rekao da smo mi rešili da se sastanemo sa tim ljudima i da porazgovaramo o situaciji.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, da li mogu ja da postavim jedno dodatno pitanje? Gospodin Re vas je pitao gospodine Tetaj, da li su na tom kontrolnom punktu,

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Da.

SUDIJA ORIE: ljudi bili u uniformama OVK. Vi ste rekli „Jedan od njih je nosio uniformu“. Da li možete da nam kažete koju vrstu uniforme?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: To je bila maskirna uniforma.

SUDIJA ORIE: Da li je bilo nekih oznaka?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Vojna uniforma. Imala je oznaku OVK na rukavu.

SUDIJA ORIE: Da. Molim nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da je neko od njih bio naoružan?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Imali su automatske puške. Svako od njih je imao automatsku pušku.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da je gospodin Re postavio pitanje na malo neprecizan način, ili sugestivno. On je pitao da li je neko od tih vojnika bio naoružan. Rečeno je da je bio jedan u uniformi, a da druga dvojica nisu imala uniforme. Nisam siguran da li svedok može da potvrdi, da li je osim te osobe u uniformi, još neko bio vojnik.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, gospodin Re nam je skrenuo pažnju da po Pravilu 92 terima dovoljno osnova, da se postavi ovakvo pitanje svedoku. Gospodine Re, molim vas nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su imali neku opremu za vezu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, imali su opremu za vezu. To je bila vrlo prosta oprema kojom su mogli da komuniciraju. Da, imali su.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta pod tim podrazumevate? Šta su imali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mi smo to zvali mali voki – toki.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su je koristili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je oprema malih dimenzija. Koristili su je. Razgovarali su preko nje, a onda su posle par minuta dozvolili da krenemo dalje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su proverili vaše isprave pre nego što su vas pustili da prođete?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, tražili su moju ličnu kartu. Pogledali su je. Neki od njih su me poznavali, pa su me zato pustili.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste znali ko su ti ljudi koji su vas zaustavili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja ih lično nisam poznavao, ali sam kasnije čuo da je jedan od njih bio Daut Haradinaj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Recite Pretresnom veću u kojoj situaciji ste čuli da je jedan od njih bio Daut Haradinaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Onda kada sam ih video, nisam mogao da prepoznam ni jednog od njih. Oni su mi rekli da oni mene poznaju. Međutim kasnije sam saznao da je jedan od njih Daut Haradinaj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste to saznali? Recite Pretresnom veću kako ste saznali, da je to bio Daut Haradinaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kasnije sam se raspitao. Imao sam svoje kontakte.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste ponovo videli tu osobu, Dauta Haradinaja?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne sećam se. To je bilo davno. Kasnije sam ga video, ali se ne sećam gde. Siguran sam da sam ga video na nekom sastanku, ili možda na ulici. Ne sećam se tačno.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste ga ponovo videli, da li je bio obučen u OVK uniformu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: On je često bio bez uniforme. Nekad je nosio uniformu, a nekad nije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde vam je bilo dopušteno da odete u tom selu, pošto ste prošli kontrolni punkt?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Otišao sam u centar sela. Tamo me je neko primio. Onda nas je ta osoba odvela na određeno mesto.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je osoba koja vas je primila bila civil ili vojnik?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Bio je civil, koliko mogu da se setim. Nije imao nikakve oznake.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde vas je poveo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Uveo nas je kroz neka vrata. To je bila kuća na dva sprata. Seli smo na neke stolice i čekali da nas pozovu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Čija je to kuća bila?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kasnije sam saznao da je to bila kuća Ismaila Haradinaja. Tako se zvao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ste čekali dok vas nisu pozvali. Ko vas je pozvao?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kasnije smo bili pozvani da uđemo. Tamo sam video oca Ramusha Haradinaja, Hilmija. Znao sam ga od ranije. Rečeno nam je da sačekamo još malo.

Posle nekog vremena, neko nas je pozvao, ne sećam se ko. Otišli smo na drugi sprat i tu smo se sastali s Ramushem. To je bio prvi put, da sam se sreo s njim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete Ramush, da li mislite na Ramusha Haradinaja?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE: Rekli ste da vam je rečeno da čekate. Zašto vam je rečeno da čekate, ili koga je trebalo da sačekate?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Došao je komandant i uveo nas unutra.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da se vratim na ono što sam vas maločas pitao: da li su vam objasnili zašto treba da sedite i da čekate tamo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Rečeno nam je da čekamo, dok ne dođe komandant. Ne znam ko nam je to rekao. Ne znam ništa više o tome.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste u tom trenutku, dok ste sedeli i čekali, znali ko je taj komandant?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne, ne. Apsolutno ništa nismo znali.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ste . . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mislio sam da će se sastati s nekim ko je dobro informisan. Hteo sam da razgovaram s njim, ali nisam znao. Ko bi to mogao da bude. Rečeno je da će nas primiti komandant. Tako su ga zvali. Ja nisam znao o kome je reč. Nisam imao nikakvu predstavu ko bi to mogao da bude.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste, da pošto ste sačekali da dođe komandant, onda su vas odveli na drugi sprat i da ste se tu sastali s Ramushem Haradinajem. S kim je on bio u društvu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ušli smo u tu sobu, sačekali smo nekoliko minuta i onda su se pojavile dve osobe. Ni jednu od njih nisam poznavao od ranije. Pozdravili smo se. Ja sam im rekao da se zovem Rrustem Tetaj, da sam vojno lice, da sam došao iz armije i da sam došao da se sastanem s njima i da porazgovram o OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ta dvojica, koji su bili sa Ramushem Haradinajem, da li su oni bili vojniici OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Bile su to dve osobe. Ramush i Toger. To su bili ljudi, koji su ušli. Ja ih nisam ranije poznavao. To sam htio da kažem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako su bili obučeni?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Bili su obučeni u maskirne vojne uniforme. Imali su čizme. Jedan od njih je imao kapu na glavi. Bili su naoružani. Vrlo kratko smo razgovarali. Saslušao je moje mišljenje i onda su nam oni sugerisali. Šta bi trebalo kasnije da uradimo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je imao kapu na glavi, Ramush ili Toger?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Koliko se sećam, Ramush je imao kapu na glavi. Togeri nije progovorio ni reč.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je na uniformama bilo oznaka OVK, koje ste ranije pomenuli?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Nisam ništa čuo o tome. Oni su samo bili prisutni tamo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Postaviću vam pitanje jasnije:pomenuli ste oznake OVK. Da li se sećate da je ili Ramush ili Togeri imao OVK oznake na uniformi?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakvo oružje su imali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Automatske puške 7. 62, kratke cevi. Imali su opasač sa municijom. Imali su vojničke čizme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakva je bila reakcija Ramusha Haradinaja, kada ste mu rekli da ste vi vojno lice i da biste da s njim prodiskutujete o OVK, šta je rekao?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Moja želja je bila da kontaktiram s njima i da budem angažovan u OVK, svojom voljom, da bih mogao da pomognem. Pitao sam ih da li postoji negde neki štab, gde su moje kolege angažovane. Ramush je odgovorio da negde postoji štab, ali ga mi ne prepoznajemo, jer ne znamo puno o njima. I to je to.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da objasnite Pretresnom veću ovo što ste sad rekli o vašim kolegama i štabu i o tome šta je Ramush rekao. Postoji, ali ga ne prepoznajete?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja sam mislio da mora da postoji generalni štab za OVK, sa svim ovlašćenjima i koji je bio direktno angažovan u operacijama. Međutim, na osnovu utiska koji sam tada stekao, nije postojao takav štab. Moje kolege su bile zainteresovane da pomognu u vodenju rata i ja sam želeo da se upoznam sa njima, da bi oni došli i stupili u kontakt sa mnom.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakav ste utisak stekli posle susreta sa Ramusheom Haradinajem u vezi s tim? Da li ste se tada upravo nalazili u štabu OVK, tada kad ste se prvi put sreli s njim?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Moj prvi utisak je bio da je to jedino mesto gde su se ljudi sastajali, ali da to nije pravi štab u tom smislu reči. Ramush mi je rekao i predstavio me je Togeriju, koji je bio po njegovim rečima iskusan čovek. Tada nisam znao da ga zovu Toger. Mislio sam da mu je to vojni čin. I ja sam mislio da je on vojno lice.

TUŽILAC RE - PITANJE:Šta vam je Ramush rekao o Togeriju, kada ste ga upoznali tada?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Rekao je:ovo je Toger, on je vrlo iskusan u oblasti ratovanja i to je bilo to. Taj sastanak je kratko trajao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je rekao bilo šta o iskustvu koje je Toger imao u ratovanju, gde se borio i na čijoj strani?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kao što sam ranije rekao, predstavio ga je kao čoveka koji je iskusan u ratovanju i da je to iskustvo stekao u ratu u Hrvatskoj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Na čijoj strani se on borio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Borio se na strani Hrvata.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li to znači protiv Srba?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste zapazili neki vojni čin na Togerovoj uniformi?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Nije imao nikakve oznake čina, ali sam taj naziv Toger, je nešto na osnovu čega sam ja zaključio da je on profesionalni oficir.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta vas je Ramush Haradinaj pitao o vama, tokom tog prvog sastanka, šta vas je pitao o vašem iskustvu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Postavlja mi je pitanje: gde sam učio škole, gde sam završio vojnu akademiju. Ja sam mu rekao da sam diplomirao na vojnoj akademiji u Beogradu i da sam studirao artiljeriju.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakva je bila opšta reakcija Ramusha Haradinaja na vaš dolazak u Glogjan i na vaš sastanak s njim?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Vrlo umerena, dobra. Takav je bio moj utisak. Ne sećam se ničeg mimo toga.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste razgovarali o daljoj organizaciji vojnih aktivnosti, odnosno da li ste sa Ramusheom Haradinajem razgovarali o tome, kakva bi mogla da bude vaša uloga?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Ja sam bio zainteresovan da čujem šta bih ja mogao da uradim, a on mi je rekao da se vratim u svoje selo i da organizujem narod тамо. Međutim, moje selo i okolna sela nisu još bila angažovana. Ja sam rekao da mogu da postavim vojnu organizaciju, ali da nemam oružje na raspolaganju. Jednostavno, nisam imao oružje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je Ramush dao. Povlačim ovaj deo. Šta vam je rekao kada ste mu kazali da nemate oružja? Šta je na to odgovorio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Rekao je da se vratim u svoje selo, da organizujem narod тамо, da okupim mlade ljude, koji bi mogli da odu u Glogjan, da odatle odu u Albaniju i da nabave oružje. I to sam ja i uradio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete „To sam ja i uradio“, da li mislite da ste otišli u svoje selo, ili ste otišli u Albaniju? To nije bilo jasno.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Vratio sam se u svoje selo. Organizovao sam selo. Eto to se dogodilo. Postavio sam jedan provizorni štab. Došao je jedan broj mlađih muškaaca. Prijavili su se. Ja sam im rekao da odu u Glogjan. Kasnije su otišli da donesu lako naoružanje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ranije ste pomenuli da vam je Ramush rekao, da ti mladići mogu da odu u Glogjan/Glođane, a potom u Albaniju da nabave oružje. Da li je bilo koji od tih mladića, koje ste vi poslali, otišao u Glogjan/Glođane, i u Albaniju da nabavi oružje?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ispričajte Pretresnom veću o tome, kad su otišli u Albaniju, pod kojim okolnostima. Kako su doneli oružje i gde su ga odneli?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kao što sam rekao, to je grupa mladića iz našeg sela koje smo mi odredili. Oni su otišli u Glogjan/Glođane, a odatle su krenuli prema granici sa Albanijom. Tamo su ostali nekoliko dana. Doneli su lako naoružanje i doneli su ga u vrlo nezgodnim okolnostima u to vreme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako su platili to oružje?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, platili su, kako su meni ispričali, oko 300 maraka za jedan komad lakog oružja.

TUŽILAC RE - PITANJE: A da li su doneli i minobacače?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kasnije. To je bilo kasnije. U selu je to bio tek početak, i bilo ih je samo trojica, četvorica i oni su doneli nešto oružja. Mislim da su imali sa sobom i jedan ručni minobacač od 300 milimetara.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su se na povratku iz Albanije kretali preko Glogjan/Glođane na putu za vaše selo, sa tim lakin automatskim oružjem?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Išli su u Albaniju, a onda su se vratili drugim putem, jer su srpske snage bile duž granice. Zbog toga su izabrali drugi put prema selu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pominjete da su imali automatsko oružje. Da li su imali municiju ili druge tipove oružja, kao ručne bombe?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Imali su nešto municije i bombi, vrlo malo. To je bilo zastarelo oružje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate ko im je to nabavio u Albaniji i pod kakvim okolnostima su oni to mogli da nabave u Albaniji?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne. Ne znam. Sve što znam je to, da su prešli granicu Albanije. Ništa više od toga ne znam.

TUŽILAC RE - PITANJE: Želim da . . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To sam čuo od drugih ljudi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li mislite od ljudi koji su bili tamo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ljudi koji su išli preko granice u Albaniju sreli su neke ljudi, s druge strane, i oni su im dali oružje. Morali su da stupe u kontakt s tim ljudima u Albaniji, kako bi dobili to oružje koje su kupili.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim vas da Pretresnom veću ispričate nešto više detalja o organizovanju mladića u vašem selu, nakon vašeg sastanka s Ramushem Haradinajem. Šta ste vi to učinili i kako ste ih organizovali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila prva faza. Ti mladići su išli po Albaniji i donosili oružje. Bili su vrlo hrabri mladi ljudi, koji su se odlučili da se pridruže nama u selu i seljani su se složili da im se obezbedi nešto novca. Dali su im i neko lako oružje, kako bi se zaštitali. Ali to je bilo kasnije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakva je bila veza sa OVK u tom tenutku, dok su ti mladići išli u Alaniju, a koje ste vi organizovali nakon vašeg sastanka s Ramushem?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne, nismo bili povezani. Ali kasnije se situacija pogoršala. Srpske snage su uspostavile svoje položaje u blizini i ljudi su se našli u lošem položaju. Bili su opkoljeni. Prema tome, svako je na ovaj ili onaj način pokušavao da se zaštiti, sebe ili svoju kuću, ili selo ili okolno područje, kako god su mogli. Posle nekog vremena i okolna sela su se organizovala na sličan način, tako da je stvorena nova organizacija u Glođanu/Gllogjan i u Glođanu/Gllogjan je osnovan regionalni štab.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li mislite na OVK kad kažete „regionalni štab“?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, za OVK. Tamo je osnovan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Želeo bih da Pretresnom veću kažete o osobi koja se zvala Faik Gecaj iz *Donje Luke*.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, Faik Gecaj je bio iz mog sela. Živeo je u inostranstvu i onda se vratio. Na prvom sastanku koji smo imali u selu, Faik Gecaj je rekao da može da ide u Albaniju i da meštanima doneće oružje. I tako je i bilo. Otišao je i vratio se posle dve nedelje. Samo on zna kako je to organizovao, mazge i konje i doneo je oružje u selo. Bilo je to jednostavno, nesavremeno oružje, zardalo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je novca poneo sa sobom?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nije imao novac. To je organizованo u Albaniji. Neki ljudi u selu su sakupili novac. On je imao sastanak sa ljudima iz Albanije i tu se radilo o nekih 25.000 maraka. Selo se složilo s time.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko dugo nakon vašeg prvog sastanka sa Ramushem Haradinajem, je Faik Gecaj otišao u Albaniju po to oružje?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Prošlo je dosta vremena jer u toj prvoj fazi otišla su četvorica i oni su doneli malo oružja. A Faik Gecaj je išao otprilike mesec dana posle sastanka sa Ramushem.

TUŽILAC RE - PITANJE: To bi, znači, bilo negde sredinom maja 1998?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Ne mogu da se setim tačnog datuma. . .

TUŽILAC RE - PITANJE: Želeo bih . . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Negde u to vreme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Želeo bih da Pretresnom veću opišete stepen organizovanosti sela u vašoj okolini i oko Glođana/Gllogjan, krajem maja 1998.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Vidite, to je bio početak tada. Srpske snage zlostavljale su okolna sela svakog dana. Jedan broj sela nije imao veze sa OVK. Svako selo je imalo svoju vlastitu organizaciju, kao što sam ranije rekao, slično kao što sam ja to učinio u svom selu, stvari su se proširile. Mladi ljudi su tako hteli. U drugim selima osnovane su male ćelije i onda je došlo do proštenja OVK u Dukađinu/Dukagjini.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim vas da Pretresnom veću opišete to zlostavljanje od strane srpskih snaga. Koje su to bile snage i šta su radile?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila policija. Oni bi došli u selo, ispitivali ljudе. Bilo je dosta ljudi koji su se politički aktivirali u strankama i na drugi način, i tako su oni zlostavljali ljudе. I ako gledamo sve što se dešavalo s tim u vezi, selo je odlučilo da se organizuje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je vaše selo uradilo da se organizuje?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kao što sam rekao održali smo sastanak. Odlučili smo da noću imamo stražu. Na početku nismo imali nikakvo oružje. Ja sam im rekao da mene obavestе o svemu. Improvizovali smo sistem, prema kojem su postavljene straže na putu koji je vodio u selo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste imali organizovane kontrolne punktove u vašem selu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, to sam rekao. Kontrolni punkt je možda malo reterana reč za ono što smo mi radili. Naša operacija je bila vrlo jednostavna. Imali smo jednog stražara. Nije to bio pravi kontrolni punkt u vojnem smislu.

TUŽILAC RE - PITANJE: I da li je onda taj stražar zaustavljaо i proveravaо ljudе koji su išli u selo? Šta je on tačno radio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nije bilo potrebe da se zaustavljuо ljudе koje smo poznavali, jer svi smo se mi u selu poznavali, ali kad je došao neko sumnjiv onda bi njega zaustavili i proverili njegov identitet.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je stražar bio naoružan ili u uniformi?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne, na početku, ne. Ali kasnije da. No nisu nosili uniformu. Nije bio dovoljno uniformi.

TUŽILAC RE - PITANJE: A da li su bili naoružani?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Reako sam da na početku neki nisu bili, a kasnije jesu.

TUŽILAC RE - PITANJE: A kad je to kasnije?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Na primer, u mom selu, prvi mesec dana nismo imali ništa. Nakon prvog meseca imali smo nešto oružja. I to oružje koje smo nabavili dato je stražarima. Ali oni nisu imali uniforme, to su bili civili.

TUŽILAC RE - PITANJE: S tim u vezi dve stvari: prvo, o kom mesecu govorite, i drugo o kom oružju govorite?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Gledajte, na početku, prvog meseca, kad smo se organizovali, nismo imali ni oružje ni uniforme. Kasnije smo dobili lako oružje. Poluautomatske puške, i ručne bombe. Bila je tu i jedno oruđe od 20 milimetara i tako dalje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kad govorite o prvom mesecu, o početku, do sada smo u vašem iskazu govorili o martu, aprilu i maju. Pa koji je to onda mesec, taj prvi mesec, kad ste se organizovali.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja sad govorim o samom početku organizacije sela. Toje prvi mesec, ali ne mogu da se setim datuma. Sad govorim o tome kada sam prvi put organizovao selo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko dugo, nakon napada MUP-a na imanje porodice Haradinaj, ste počeli da organizujete svoje selo?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ - ODGOVOR: Koliko se ja sećam, mi nismo imali oružja u selu. To je bilo neke dve nedelje nakon toga. A za oružje je trebalo nešto duže da stigne, pa je to onda verovatno bilo sredinom maja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Malopre ste pomenuli da su i u drugim selima osnovane čelije i to je onda dovelo do proširenja OVK u Dukađinu/Dukagjini. Recite Pretresnom veću šta tačno mislite, kad kažete, „proširenje OVK u Dukađinu/Dukagjini“? Šta se todogodilo? Kako su oni očeli da se šire?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Gledajte, situacija u Glođanu/Gllogjan je bila stvarno ozbiljna. Srpske snage i Vojska Jugoslavije su postavljali svoje položaje na ključna mesta, tako su skoro sva sela tamo bila opkoljena i pod kontrolom srpskih snaga. Stanovništvo se nalazilo u veoma teškom položaju. I tako je u skladu s narodnom voljom, svako selo počelo da formira svoj štab. A onda su se oni pridružili OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Ramush Haradinaj organizovao sastanak za predstavnike sela?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. To je bilo negde krajem maja, ne sećam se tačnog datuma. Dobili smo poziv, svi predstavnici sela područja Dukađin/Dukagjini. To su bili predstavnici sela u okolini Glođana/Gllogjan. Dobili smo poziv da se sastanemo, pa smo se i sastali, kako bismo razgovarali o daljim koracima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim da se svedoku pokaže P123. Izgleda da nije najjasnije na ekranu. Imam i štampanu kopiju koja bi mogla da vam pomogne.

SUDIJA ORIE: Da li je ovo na papiru jasnije? Molim vas da prvo pogledam to što je na papiru.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to poziv koji vam je Ramush Haradinaj uputio da prisustvujete sastanku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE: Da li je to uvedeno u spise? Mislim da je označeno samo za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Mislim da je to na dugoj listi dokumenata označenih za identifikaciju. Uskoroćemo se i time pozabaviti.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste saznali o tome, ko je pripremio taj poziv?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kasnije sam saznao da je Faton Mehemetaj, koji je živeo u Požaru/Pozhare pripremio taj poziv jer je on imao pisacu mašinu i on je to pisao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je on imao neki položaj u okviru OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam znao tada, kakav je položaj imao. No kasnije, nakon ovog sastanka, saznao sam koji je položaj imao.

TUŽILAC RE - PITANJE: A to je bio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Bio je zadužen za informisanje. Bio je zadužen za kontakte s medijima.

TUŽILAC RE - PITANJE: A gde je on bio stacioniran?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U svojoj kući u Požaru/Pozhare.

TUŽILAC RE - PITANJE: A ko je to Fitneta Ramosaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramosaj, Ramosaj. Fitneta Ramosaj je bila žena iz sela Crni Breg/Carabreg. Živila je u Požaru/Pozhare. Ja nisam ništa znao o njenim porodičnim vezama sa Fatom Mehemetajem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je ona imala neke veze sa pozivnicama za taj sastanak, koliko je vama poznato?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, sigurno je imala.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koji je bio njen položaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ona je radila zajedno s Fatom. Oni su se bavili kontaktima i informisanjem medija.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li kažete da je i ona bila u OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste vi išli na taj sastanak?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde je održan taj sastanak?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Sastanak je održan u Glođanu/Gllogjan, u Mehemetajevoj kući, u jednoj sobi, oko osam sati uveče.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko je bilo ljudi na sastanku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Veliki broj ljudi. Ne znam sada tačan broj, ali sve su to bili predstavnici iz okolnih sela. Možda po jedan, dva ili tri predstavnika iz svakog sela, ali ne sećam se tačnog broja. To je bila jedna velika prostorija, puna ljudi. Vrlo malo njih je imalo uniformu. Većina je bila u civilu i nisu imali oružje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ih je bilo više od 50? Manje od 50? Više od 100? Manje od 100? Da li možete približno da kažete?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Istину govoreći, bilo ih je više od 50 a manje od 100. Ne znam tačan broj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je predsedavao sastankom?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Sastanak je vodio Ramush Haradinaj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, pretpostavljam da ćete uskoro da pređete na sam sadržaj sastanka, a ja sada gledam koliko je sati, pa bi možda bilo bolje da počnete s tim kasnije. Gospodine Tetaj, sada ćemo imati pauzu od 25 minuta. To znači da ćemo nastaviti s radom u 16:20 h. No, pre toga Gospodine Re, dobio sam poruku da će prvo bitna procena od tri i po sata biti smanjena na sat i po u skladu sa 92 ter. Da li sam to ispravno razumeo?

TUŽILAC RE: Ta poruka nije od mene.

SUDIJA ORIE: Dobro, videćemo ko ju je poslao. Koliko. . .

TUŽILAC RE: To verovatno dolazi iz razgovora koji sam jutros imao s gospodinom Emmersonom. Meni će trebati još jedan sat, sat i deset minuta. Otprilike toliko.

SUDIJA ORIE: U redu. Dobro. Nastavićemo u 16:20 časova.

ADVOKAT EMMERSON: Mogu li?

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Prvo da se izvinim.

SUDIJA ORIE: To je već prihvaćeno.

ADVOKAT EMMERSON: Primio sam poruku, u kojoj me pitate da li mogu da započnem s unakrsnim ispitivanjem ujutro, na čemu vam zahvalujem.

SUDIJA ORIE: Imaćete mogućnost da pogledate transkript i da počnete s unakrsnim ispitivanjem ujutro. Sada pravimo pauzu do 16:20

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, možete da nastavite, ali bih prvo želeo da se obratim vama gospodine Tetaj. Vidim da pred sobom imate neke papire. Ako u bilo kom trenutku želite da pogledate te papire, prvo se meni obratite i da mi kažete šta je u njima i zašto želite da konsultujete te papire u tom trenutku. U redu?

SVEDOK TETAJ: Ovo je isto ono što ste vi meni dali. A ovo je sudski poziv da dođem ovde.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK TETAJ: Ovo je napisano ovde. Možete da me pitate šta god želite. Pokušaću da na to odgovorim najbolje što mogu.

SUDIJA ORIE: Možete da nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada sam rekao da je potrebno vreme, jedan sat, možda sam bio malo previše optimističan. Ali, svakako ću da završim u okviru vremena koje je predviđeno. Gospodine Tetaj, pre pauze ste govorili o sastanku sa gospodinom Haradinajem, odnosno o sastanku, kojem je predsedavao gospodin Haradinaj u kući Mehemetaja u Glođanu/Gllogjan. Moje prvo pitanje je, zašto je taj sastanak održan u toj konkretnoj kući?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Čujte, ja ne znam razlog zašto, ja samo znam da su glavni razlog za sastanak bile srpske snage koje su stigle do Glođana/Gllogjan, tako da je Glođan/Gllogjan bio opkoljen. Srpske snage su opkolile Glođan/Gllogjan, ja ne znam da li je postojao neki drugi razlog za to.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto je gospodin Haradinaj predsedavao sastankom?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Gospodin Haradinaj je iz Glođana/Gllogjan i njegovo imanje i porodica su bili napadnuti. On je štitio svoje imanje, a zatim je i njegovo selo bilo napadnuto. Verovatno je to razlog zašto je on predsedavao sastankom. To je moje mišljenje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je organizovao taj sastanak?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Prema pozivima za sastanak, smatralo se da je sastanak nužan, tako da sve seoske vođe mogu da se sastanu i raspravljaju o trenutnoj situaciji i razvoju događaja. Zato je taj sastanak u Glođan/Gllogjan sazvan u to vreme.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li znate, koje su osobe bile odgovorne za organizovanje ili sazivanje sastanka?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Pa to je bila inicijativa svih koji su bili prisutni. Prema pozivima. Ramush i Mehmetaj su bili ljudi koji su inicirali sastanak.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je vođen zapisnik sa tog sastanka?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Da. Prvo se Ramush obratio okupljenima i govorio je o trenutnoj situaciji u Glođanu/Gllogjan i okolnim područjima. Govorio je o Dukađinu/Dukagjini, o celom tom regionu i vođen je zapisnik.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je tu bila osoba koja se zvala Kompjuteri?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. To je bila osoba koja imala nadimak Kompjuteri. On je bio taj koji je vodio zapisnik. Nisam video zapisnik. Ne znam šta tamo piše. Ne znam sadržaj zapisnika.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je pravo ime osobe koja je imala nadimak Kompjuteri? Odakle je on?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja sam o tome saznao mnogo kasnije, posle mnogo vremena. Saznao sam da je osoba koja je imala nadimak Kompjuteri, Emrush Xhemajli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Odakle je on?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Iz Uroševca/Ferizaj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je on bio obučen na tom sastanku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Bio je u uniformi, u maskirnoj uniformi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Togeri bio prisutan?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Togeri je učestvovao. U jednom trenutku je nestao i više ga nisam video.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je on bio obučen?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Bio je prisutan samo kratko vreme. Samo sam ga jednom video, a posle ga nije bilo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je on bio obučen?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Verovatno je bio u civilnoj odeći tamne boje. Nije bio u maskirnoj uniformi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako je Ramush bio obučen?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramush je bio u maskirnoj uniformi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je on rekao okupljenima o trenutnoj situaciji u Glođanu/Gllogjan i okolnom području?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: On je sve obavestio o tome da je situacija bila teška. Bila je zaista teška. Rekao je učesnicima da smo opkoljeni, da su nas Srbi sve opkolili i da su svi putevi koji povezuju Dečan/Deçan sa Đakovicom/Gjakovë, putevi kojima se kreću. U toku su veliki pokreti srpske vojske sa teškim naoružanjem. Srbi su zauzeli položaje na gotovo svim ključnim tačkama u području *Suka* i *Babloću/Baballoq*, tako da je situacija bila teška. Zato je Ramush, smirenogovoreći tražio od učesnika da brane svoja sela, da budu svesni situacije, da budu zreli i da znaju šta treba da rade. To su stvari o kojima je on govorio na tom sastanku.

TUŽILAC RE - PITANJE: A koliko dugo je govorio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Govorio je jako dugo. Mi smo u stvari dosta dugo i čekali, dok se nisu svi skupili, tako da se ne sećam koliko dugo je on govorio.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete „dugo vremena“, da li govorite o satima?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, da. Satima. Tako da je sastanak počeo oko osam, devet uveče. Govorim o satima.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je na sastanku govorio o OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, govorio je o osnivanju vojske. Rekao je da je vreme da se koordiniraju sva sela u tom konkretnom trenutku. Rekao je da treba da uspostavimo neku vrstu strukture i komande kako bismo mogli da upravljamo situacijom.

TUŽILAC RE - PITANJE: A ko je predložen za glavnog komandanta?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Vidite, ideja je bila da Glođan/Gllogjan bude podređeno područje. Ja sam na sastanku predložio, da se područje podeli na manja područja koja bi bila osnovana na nivou sela. Ja sam predložio da se stvore četiri manja područja, a Ramush i ostali su prihvatili taj predlog.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakav je bio vaš prredlog?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam shvatio vaše pitanje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da ste predložili da se osnuju četiri podzone, četiri manja područja. Koje su to četiri podpodručja, koja ste predložili, da se osnuju?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, ja sam bio prisutan na sastanku i predložio sam da se područje Dukađina/Dukagjini podeli u podzone. Takođe sam rekao da ljudi s vojnim iskustvom treba da budu komandanti. Predložio sam da zona broj jedan bude Glođan/Gllogjan, dva Irznić/Irzniq, zona tri Požar/Pozhare, a zona četiri područje koje deli reka Bistrica/ Bistrice, kao i sela u Isniću/Isniq.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da pogledamo zonu broj jedan:ko je trebalo da bude komandant zone jedan, a to je Glođan/Gllogjan? Recite nam ime te osobe.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Odlučeno je da pošto je zona broj jedan, Glođan/Gllogjan, da Ramush Haradinaj, koji je biokomandant Glođana/Gllogjan, bude komandannt zone jedan; zatim, Shemsedin Ceku je predložen za komandanta zone dva, pošto je imao vojno iskustvo, zona broj tri je trebalo da bude pod mojom komandom. A zona broj četiri, koja je bila najprostranija, trebalo je da bude pod komandom Skendera Rexhahmetaja i Gani Gjukaja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Slušajte pažljivo moje pitanje, gospodine Tetaj. Ja ću vam postavljati pitanje o svakoj od zona posebno. Dakle prva zona je broj jedan i Ramush Haradinaj.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Podzona, tako smo to nazivali. Cela zona je bila Dukađin/Dukagjini, a predlog je bio da se ta zona podeli u podzone.

TUŽILAC RE - PITANJE: A koje su bile fizičke granice tog područja, koje se naziva Dukađinska/Dukagjini ravnica?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mislite na područje Dukađin/Dukagjini?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da li govorite o području Dukađin/Dukagjini, ili o podzonama i selima koja pripadaju tim podzonama?

ADVOKAT EMMERSON: Ja se izvinjavam što prekidam. Pitam se da li bi gospodin Re, mogao da zamoli svedoka, da nam označi granice tih teritorija koje se nazivaju podzonama? Da li bi nam bilo od pomoći da imamo mapu pred sobom, tako da svedok može tačno da pokaže o čemu govorи, jer ta pitanja o teritorijama mogla bi da budu važna?

SUDIJA ORIE: Takođe, gospodine Re, mogli bismo da budemo malo precizniji. U jednom trenutku ste to nazivali Dukadinska/Dukagjini ravnica, a bila je i druga reč koju nalazimo u izjavi svedoka. Dakle, da bismo izbegli bilo kakvu zabunu, ako ga pitate za zonu Dukađin/Dukagjini, vidim da se to na stranici 41, red 1. naziva Dukađinska/Dukagjini ravnica. Možda bi nam mapa 10. bila od pomoći i da nam svedok nacrtava granice za to područje.

TUŽILAC RE: Mislim da imamo veću kartu.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC RE: to je D32.

SUDIJA ORIE: D32. Gospođo poslužiteljice, stavite nam kartu D32 na ekran. Ipak, to bi trebalo da se zumira, gospodine Re, jer je ona vrlo velika i neće biti lako. Znate da zumirranje kasnije nije moguće pod istim brojem.

TUŽILAC RE: Možda bismo mogli da mu damo štampanu kartu veličine A3 i da na njoj označi, mada razumem da to ne pomaže elektronском систему.

SUDIJA ORIE: Da. Da li je ovo u redu kako imamo na ekranu, ili nam treba manje područje, gospodine Re?

TUŽILAC RE: Pitaču svedoka. Gospodine Tetaj, da li vidite jasno na ekranu kartu pred vama?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, vidim je, ali je vrlo sitna. Svejedno, označiću granice.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je mapa dovoljno velika da pokaže celu Dukađinsku /Dukagjini ravnicu ili područje, ili vam treba veća mapa?

ADVOKAT EMMERSON: Ja se ponovo izvinjavam. Gospodin Re zna šta je tu sporno pitanje. Svedok treba da bude usmeren na podzone, četiri podzone, a ako svedok čas govori o ravnici a čas o zoni Dukađin/Dukagjini, to nam samo stvara dalju konfuziju.

TUŽILAC RE: Ja ne shvatam prigovor. Tražio sam od svedoka da nam označi četiri podzone koje pripadaju većoj celini, bar sam ja tako razumeo.

SUDIJA ORIE: Počećemo sa četiri podzone. Zamolićemo svedoka da nam označi podzone na karti, a vi možete da ga pitate u unakrsnom ispitivanju šta je zajedničko za te četiri podzone, da bi zajedno činile jedno područje. Svedoče, da li je mapa dovoljno jasna da možete da identifikujete četiri podzone?

SVEDOK TETAJ: Mogu da vidim samo deo, ali ne i celinu. Prekinuto je tačno na mom selu. Glodan/Gllogjan se ne vidi a trebalo bi da bude tu.

SUDIJA ORIE: Ne. Moramo da se malo udaljimo. Da se malo približimo i da se pomerimo ka severu. Da li sada možete da se orijentisete na mapi, samo da vam pomognem, jedan trenutak, molim.

SVEDOK TETAJ: Slabo se vidi.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mogu da pomognem, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako nađemo Peć/Pejë i pomerimo se na gore, koliko god je moguće, mislim da će to biti od neke pomoći u vezi sa teritorijom o kojoj svedok govori.

SUDIJA ORIE: Da. Moramo da odredimo tačnu razmeru mape. Ne možemo kasnije da pomeramo i zumiramo, dok svedok označava mapu.

TUŽILAC RE: Ni ja ne mogu ovo da čitam. Mi imamo štampane kopije ove karte

SUDIJA ORIE: U redu, onda ćemo...

TUŽILAC RE: i mogu da ih donesem.

SUDIJA ORIE: Koliko kopija te karte imate?

TUŽILAC RE: Imamo četiri. Upravo nam donose. Ali nama treba samo jedna.

SUDIJA ORIE: Da. Onda ću zamoliti svedoka da unese oznake na grafskopu?

TUŽILAC RE: Da, mislim da ste u pravu. Vratiću se na to.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li mogu da predložim: Ja imam svoju kartu, koja se odnosi na to isto pitanje i na njoj su označene sve četiri podzone, različitim bojama, i mogla bi da bude od pomoći časnom Sudu kasnije.

SUDIJA ORIE: Da. Vi možete da sugerisete gospodinu Reu, ako su vaše podzone iste kao i njegove, da mu ih pokažete i ako se složite o tome, da pitate svedoka da to potvrdi. To bi mogao da bude praktičan način da se ovo reši.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja ću to rado da učinim.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodjo poslužiteljice, molim vas da pomognete gospodinu Guy-Smithu.

TUŽILAC RE: Ovo je malo grubo. Ja bih radije da svedok to označi na karti. Jesu obeležene bojom na karti gospodina Guy-Smitha, ali nisam siguran koliko to će biti od pomoći Pretresnom veću.

SUDIJA ORIE: Da. Onda neka gospođa poslužiteljica vrati mapu gospodinu Guy-Smithu i nadajmo se da ćemo imati manje grubo označavanje. Molim da se stavi karta na grafskop, tako da svi mogu to da prate. Gosodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Ako će to da pomogne, a ja nemam prigovor na to, ako gospodin Re bude vodio svedoka u vezi sa paragrafima koje svedok pominje u paragrafima 44. i 45. u konsolidovanoj izjavi svedoka. Nisam siguran koji su to paragrafi u izjavi koja je uvedena po Pravilu 92 ter.

SUDIJA ORIE: Bojam se da nisu.

ADVOKAT EMMERSON: Da nisu u 92 ter.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Ali tu su sela navedena za svaku podzonu. paragraf 44. odnosi se na zonu 1.

SUDIJA ORIE: Da. Mislite da gospodin Re treba da vodi svedoka u tom smislu, da navede imena tih sela?

ADVOKAT EMMERSON: Upravo tako. Da navede imena tih sela i to će nam pomoći da označimo granice zona.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, imali ste pomoć od timova Odbrane. Molim vas da to iskoristite.

TUŽILAC RE: Ja sam zahvalan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj, zona 1. prema vašoj izjavi su sela Glođan/Gllogjan, Šaptelj/ Shaptej, Gramocelj/ Gramacel, Dubrava/ Dubravë, Babloć/ Baballoq, Prilep/Prelep, i Rastavica/ Rastavicë. Da li možete da obeležite ta sela kao zonu broj 1.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Podzonu 1. Upotrebili ste reč „zona“, jer zona je nešto šire.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ovo su sve četiri podzone.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine, samo vas molim da to obeležite na karti.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: (svetok obeležava) Podzona 1 je Glođan/Gllogjan. Ona uključuje Glođan/Gllogjan, Šaptelj/ Shaptej, Dubravu/ Dubravë, Babloć/ Baballoq, Prilep/Prelep, Rastavicu/ Rastavicë,

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To su područja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim vas da to fizički obeležite na karti. Zaokružite to područje koje predstavlja podzonu 1. i stavite krstić na svako selo, molim vas.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Oh, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zaokružite oko podzone i označite je sa 1.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U redu. U redu. Shvatio sam sada. Evo učinio sam to.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. sledeća je zona 2. koja je prema vašoj izjavi, obuhvatala sela Rznić/ Rrzniq, Gornji Ratišt/ Ratishi i Epērm, Donji Ratišt/ Ratishi i Ultë, Beleg/Beleg i Kodralija/Kodrali.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Irznić/Irzniq, Ratišt/ Ratishi, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Podzona 3. prema vašoj izjavi obuhvata sela: *Gornja i Donja Luka*, Požar/Pozhare, Ljumbarda/ Lumbardh, Dašinovac/ Dashinovc, i Vranovac/Vranoc, koji su bili pod vašom komandom.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila podzona 3.

ADVOKAT EMMERSON: Moram ponovo,

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Možda bi trebalo da pogledamo paragraf 48. gde svedok pominje još dva mesta u podzoni 3. Crni breg/Carrabreg i *Lluka e Eperme*, koji takođe spadaju u podzonu 3. A ako je tako, molim da ih označite.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Crni breg/Carrabreg ne: *Lluka e Eperme*, da

SUDIJA ORIE: Da li bi poslužiteljica mogla da pomeri ogledalo tako da bude svetlijе?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Broj 3?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da, broj 3.

SUDIJA ORIE: Mogu li da vas zamolim da nešto proverimo. Ono što ste vi označili kao podzonu 3, da li je tu uključena i *Lluka e Eperme*?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Da, ona je ovde.

SUDIJA ORIE: Da hvala vam.

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Ova ovde.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ono je u okviru kruga kojim ste okružili 3. Je li tako?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Da pređemo na zonu 4. koja obuhvata Isnić/Istinic, Prapacane/ Papracane, Gornji Streoc/ Strelc i Epērm i Donji Streoc/Strelci i Ultë, Dubovik/ Dubovik, Krusevac, i Rasić/Rashiq od komandom Skender Rexhahmetaja.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ali i Gani Gjukaja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gani Gjukaj je u području koje ste zaokružili sa 4. Je li tako?

ADVOKAT EMMERSON: Gani Gjukaj. Prema izjavi svedoka to je komandant područja. To nije mesto već osoba.

SVEDOK TETAJ: Da. obojica.

TUŽILAC RE: U redu. Molim da se karta obeleži u ovom trenutku.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodo sekretar to će biti?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet P266, označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Prepostavljam da će obeleženi original sada biti dat sekretaru i uskoro će biti podignuto na sistem. Sada, svedok je u zoni 1. napravio dodatne oznake. Da li svedok može da nam kaže, šta je radio u tom trenutku? Možete li da nam kažete, ja ne znam tu reč na engleskom, gospodine Re.

TUŽILAC RE: Šrafirao je.

ADVOKAT EMMERSON: Šrafirao je.

SUDIJA ORIE: Šta znači to područje koje ste označili? Gospodo poslužiteljice, da li biste mogli malo da približite, da vidimo tačno koje je to područje. To je područje istočno od Dubrave/ Dubravë i Šaptelja/ Shaptej. Da. Da li možete da nam kažete, šta ste označili?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Mogu.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK TETAJ: Vidite. Sve zone, sve podzone, trebalo je da budu konkretnija područja u kojim su mogli da se ostvaruju konkretni zadaci. Podzona 1. je imala štab u Glodanu/Gllogjan i tu su bili Glodan/Gllogjan, Šaptelj/ Shaptej, Gramocelj/ Gramacel, Dubrava/ Dubravë, Babloć/ Baballoq, Prilep/Prelep, ali ne i Bektesh jer je u Bekteshu bilo srpskih snaga. Napravio sam malu grešku, jer ovo područje koje sam šrafirao je izvan zone 1.

SUDIJA ORIE: Da, to je sada potpuno jasno. Da li vam je i dalje potrebna mapa gospodine Re? Dakle ta oblast ne spada u podzonu 1.

ADVOKAT EMMERSON: Ja se još jednom izvinjavam što prekidam, ali da bismo bili načisto i da bismo shvatili svedočenje ovog svedoka ovo šrafirano područje predstavlja oblast u kojoj su bile raspoređene srpske snage?

SUDIJA ORIE: Da ja mislim da je on rekao da ona uključuje sela Glođan/Gllogjan, Šaptelj/Shaptej, Gramocelj/ Gramacel, Dubravu/Dubravë, Babloć/ Baballoq, Prilep/Prelep, ali ne i *Bektesh*. Shvatio sam da *Bektesh* nije. . .

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da bi to mogao da bude Bites/Bites.

ADVOKAT EMMERSON: I ja mislim da bi to mogao da bude Bites/Bites.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Jer kaže da su tamo bile srpske snage.

SUDIJA ORIE: Da. To je. . .

SVEDOK TETAJ: Da li mogu da to razjasnim? Vidite u Bitesu/Bites su bile srpske snage.

SUDIJA ORIE: A ono što zovete „*Bektesh*“ da li je to. . .

SVEDOK TETAJ: Na vrhu Babloća/Baballoq su takođe bili Srbi. Babloć/ Baballoq je selo, ali iznad njega su bile srpske snage. Zato ne bi trebalo da mešamo vrh Babloća/ Baballoq sa selom Babloć/Baballoq. *Bektesh* je bilo mesto gde je bila srpska artiljerija. Ja sam to video svojim očima u Suka Babloć/ Sukka Baballoq. Selo Babloć/ Baballoq je dalje dole, dok je Suka Babloć/Baballoq mesto na kome su bile koncentrisane srpske snage, na vrhu Babloća/ Baballoq. Ne treba da mešamo selo Babloć/Baballoq sa vrhom Babloća/Baballoq. Selo je selo, a vrh je vrh.

SUDIJA ORIE: Čuli smo jedno slično svedočenje, da su bile neke uzvišene kote na kojima su bile srpske snage. Moje pitanje vama je: da li vi smatrate te kote, da li je to brdo Babloć/ Baballoq ili planina, da su bile deo podzone, ili ste to isključili, jer je bilo okupirano od strane srpskih snaga, pa ih ne smatrate delom podzone, nad kojom ste vi imali kontrolu, onako kako ste teritoriju podelili, barem što se tiče vaših snaga?

SVEDOK TETAJ: Naravno, Nema nikave sumnje u pogledu toga jer su srpske snage bile тамо koncentrisane. One su bile на узвиšenju и zbog тога су представљале велку опасност. Врх Babloća/Baballoq и Glođan/Gllogjan су ваздушном линијом врло близу и ту је била велика концентрација srpske artiljerije. Одатле до Glođana/Gllogjan нema више од километра ваздушном линијом. А на том врху су биле srpske snage.

SUDIJA ORIE: Da. Da li možda znate kako se zove taj vrh koji je bio manje od jednog kilometra od Glođana/Gllogjan?

SVEDOK TETAJ: Da. zove se *Bektesh*. Da li pitate u kom pravcu je to?

SUDIJA ORIE: Na osnovu vaših oznaka, pretpostavljam da je to u pravcu istoka, da je to najistočniji deo podzone 1. Ono što želim da vas pitam je, da li vi to na vašem jeziku zovete *Bitesh*?

SVEDOK TETAJ: Da, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Da. Hvala vam. Molim vas nastavite gospodine Re. Sada nam je jasno. To smo čuli u jednom svedočenju ranije.

SVEDOK TETAJ: Da to je *Bektesh*.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite, gospodine Re. Gospođa sekretar je već dodelila broj. Da, molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da se vratimo na sastanak kojim je predsedavao Ramush Haradinaj kada su imenovani komandanti te četiri podzone. Šta je na sastanku odlučeno, ko će da bude glavni komandant za sve četiri podzone?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Odlučeno je da će se usvojiti taj predlog i imenovani su komandanti podzona, one koje sam pomenuo, ali je takođe rečeno, da će komandant prve podzone biti istovremeno i glavnokomandujući za sve četiri zone. Međutim, to je bila teoretska ideja. Praktično govoreći u to vreme je to bilo nemoguće, jer su mnogi elementi nedostajali, koji su bili razrađeni na pravi način kasnije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Komandant te prve podzone je bio Ramush Haradinaj. Šta je značilo to što je on istovremeno imenovan i kao glavni komandant?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne, ono što sam ja rekao je da je doneta odluka da će komandant prve podzone biti predstavnik i neko ko će da nadgleda sve druge podzone. Dogovoren je da Ramush Haradinaj bude na čelu regionalnog štaba Glodana/Gllogjan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kome su komandanti . . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila prva faza.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kome su komandanti podzona bili odgovorni?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Sva sela koja su bila u jedoj podzoni bila su odgovorna komandantu jedne podzone, a komandant te podzone, zavisno od mogućnosti, bio je odgovoran komandantu prve podzone, koji je bio na čelu regionalnog štaba Glodana/Gllogjan. Ali to je bilo u teoriji. To je bilo dogovoren tada.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to podrazumevalo konsultovanje sa Ramushem Haradinajem prenega što bi se krenulo u akciju?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U neku ruku bi se moglo tako reći, ali to je zavisilo od konkretnih mogućnosti i okolnosti. To je tako bilo napisano na papiru, ali je to praktično bilo nemoguće, jer nismo imali dovoljno sredstava veze. To je u to vreme bilo nemoguće. Zato je

doneta jednoglasna odluka da ćemo imati te četiri podzone i četiri komandanta, tako da bi svaki od njih mogao da upravlja situacijom u svojoj zoni.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste komunicirali sa seoskim komandantima u vašoj podzoni? Molim vas, dajte mi što kraći odgovor.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Preko kurira.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakvih kurira?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ - ODGOVOR: To su bili ljudi koji su dobili taj zadatak. Svako selo je imalo svoj lokalni štab i u zavisnosti od konkretnih okolnosti, od tih ljudi je traženo da izvrše taj zadatak.

TUŽILAC RE - PITANJE: Posle tog sastanka iz maja 1998. da li ste vi bili u OVK, kao deo jedne organizovane strukture u OVK, budući da ste bili komandant podzone?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Od trenutka kada sam se vratio sa tog sastanka i osnovao svoj štab, znao sam da pripadam redovima OVK. Od tog trenutka kad je postignut dogovor o podzonama, krajem maja, ja sam bio deo OVK, kao komandant podzone 3.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kakva je bila linija subordinacije u okviru podzona, a posebno ko je bio podređeni Ramushu Haradinaju, kao komandantu podzone 1?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Zavisno od konkretnе situacije, organizovali smo sastanke, na kojima smo raspravljali o tome, šta ćemo dalje da radimo i uvek je zavisilo od konkretnе situacije i okolnosti. Situacija je bila vrlo napeta i ljudi su želeli da znaju šta se dešava. Sva sela su preko svojih komandanata bila obaveštavana, a zavisno od situacije nalazili smo se sa Ramushem da prodiskutujemo o tome, kako da branimo ljudе u našim podzonama. Jednostavno govoreći, tako je funkcionisao taj sistem subordinacije.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je donosio konačnu odluku kada ste diskutovali sa Ramusheom Haradinajem?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mi smo cenili Ramusha kao komandanta zone i uzimali smo u obzir njegovo mišljenje i odluke. Međutim sve odluke su donoшene na nivou podzona, a u zavisnosti od situacije mi smo referisali na gore, šta smo uradili. Ako mi dozvolite časni Sude, želeo bih ovde da nešto dodam. Mogu li?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

SVEDOK TETAJ: Mi smo na papiru imali ovlašćenja da vršimo reorganizaciju u vojnem smislu, ali okolnosti nisu bile pogodne. Ovde se brkaju mnogi pojmovi, kao što je na primer, štab, komandant. Dozvolite da objasnim, da je štab vojno telо, ali ne možete da koristite taj termin, kada mi nismo imali odgovarajuću strukturu. Kada smo govorili o ovim stvarima, mi smo imali moralni autoritet da to radimo, ali ne može da se govori o nekom štabu u pravom, vojnem smislu te reći. To je sve bilo u rudimentarnoj formi i to je bio sam početak. Iskreno vam ovo govorim. Ne pokušavam da umanjim ulogu Ramusha kao komandanta. Ali reč

„komandant“ je jaka reč. Biti komandant snaga, vojnih snaga, s kojim naoružanjem? Mi smo želeli da napravimo organizaciju, koja bi mogla da pomogne stanovništvu, da se nosi sa prilikama. Štab o kome ovde govorimo, je telo koje nije moglo da kontroliše situaciju, jer okolnosti to nisu dopuštale. Ja sam imao teškoća da odem do Dašinovca/ Dashinovc. Ja sam bio komandant pod znacima navoda. Pravi komandant treba da ima pravu organizaciju, pravu strukturu. Molim vas da razumete tu situaciju. To su bili početni koraci onoga što smo mi nameravali da uspostavimo, da ne dozvolimo da nam situacija izmakne kontroli i da izbegnemo neki neočekivani masakr. Pogledajte ovu mapu. Oblasti kao što su Suka ili Babloć/ Baballoq ili *Bektesh*, one su sve bile pod kontrolom srpskih snaga, koje su imale tešku artiljeriju. Oni su imali vrlo dobro organizovanu vojsku, imali su paravojne i policijske jedinice. Mi smo se trudili koliko smo mogli, ali bili smo opkoljeni. U tim vrlo teškim okolnostima mi smo odabrali taj način rada. Reči kao „štab“ ili „sedište štaba“ i „komandant“ su suviše jake reči da bi se primenile na naše konkretne okolnosti. Nemojmo da pravimo konfuziju između situacije i ovih izraza. Reči kao „štab“ ili „sedište štaba“ i „komandant“ su suviše jake reči. Mi smo želeli da imamo situaciju pod kontrolom, ali to je bilo nemoguće, jer nismo imali stredstva na raspolaganju. To je ono što sam želeo da dodam.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da sada malo porazgovaramo o jednom drugom sastanku, koji je održan u Jablanici/Jabllanicë, sredinom juna, 21. ili 22. juna. Želeo bih da vam pokazem zapisnik sa tog sastanka, a to je dokazni predmet P140. Molim vas da potvrdite, da je to što vidite zaista zapisnik sa tog sastanka.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da je kod gospodina Rea po sredi neki nesporazum. Molio bih svedoka da skine slušalice na trenutak.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tetaj, molim vas skinite slušalice za trenutak. Ali pre toga, da li razumete engleski?

SVEDOK TETAJ: Ne razumem šta se dešava.

SUDIJA ORIE: Pre svega. . .

ADVOKAT EMMERSON: Skinuo je slušalice.

SUDIJA ORIE: No bez obzira, ja bih htio da znam da li svedok razume engleski jezik. Da li razumete engleski?

SVEDOK TETAJ: Da skinem slušalice?

SUDIJA ORIE: Čekajte malo. Da li razumete engleski gospodine Tetaj?

SVEDOK TETAJ: Ne mnogo, malo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ne znam šta ste imali na umu?

ADVOKAT EMMERSON: Pa, ja

SUDIJA ORIE: ako je dovoljno?

ADVOKAT EMMERSON: Siguran sam da će biti.

SUDIJA ORIE: Ja ne. Gospodine Tetaj, molim vas skinite slušalice za trenutak.

TUŽILAC RE: Ako je to Rznić/Rrzniq, nasuprot Jablanice/Jabllanicë?

ADVOKAT EMMERSON: Pa,

TUŽILAC RE: Ja sam svestan toga i ispraviću.

ADVOKAT EMMERSON: Ali važno je da budemo sigurni. Pitanje koje je postavljeno na strani 55, re 11. meša dva datuma i dva mesta. Sastanak od 21. i sastanak od 23. To su dva sastanka. Jedno je Jablanica/Jabllanicë a drugo Rznić/Rrzniq. Postoji sastanak, sa koga se zapisnik sada pokazuje svedoku, a koji se na osnovu njegove ranije izjave desio u Rzniću/Rrzniq 21, a to je nešto potpuno drugo od sastanka od 23. u Jablanici/Jabllanicë, kao što je časni Sud već video. Ja sam protiv onih pitanja koja potencijalno mogu da zavedu svedoka, u pogledu toga šta on gleda. Siguran sam da to nije namerno, ali je važno da budemo sigurni.

TUŽILAC RE: To je potpuno nemerno. Ja samo trošim vreme.

SUDIJA ORIE: Gospodin Emmerson je već rekao da možda nije bilo namere, ali imajući u vidu ono što je on rekao, da li biste . . .

TUŽILAC RE - PITANJE: Molim vas pogledajte zapisnik sa ovog sastanka koji . . .

SUDIJA HOEPFEL: Svedok mora da stavi slušalice.

TUŽILAC RE - PITANJE: Izvinite. Gospodine Tetaj, molim vas pogledajte zapisnik sa ovog sastanka. Da li je to bio sastanak na kome ste bili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: O čemu je bilo reči na tom sastanku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja sam učestovao na tom sastanku. To je istina. Pošto su se mnoga okolna sela angažovala i pošto se proširila teritorija, rodila se ideja da se formira štab, koji će biti više angažovan. Dakle ideja je bila, da se formira regionalni štab za

Dukađin/Dukagjini. Ja sam lično bio prisutan na tom sastanku koji je održan u Jablanici/Jabllanicë.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde tačno u Jablanici/Jabllanicë?

ADVOKAT EMMERSON: Eto, to je posledica takvih nejasnih, zavodljivih pitanja koje je postavljeno na početku. Potpuno je jasno, da je ovaj sastanak održan, a da je svedok imao priliku da čita oba zapisnika, njemu bi bilo jasno. Ovaj zapisnik, koji mu je pokazan, je sa sastanka u Irzniću/Irzniq, prema njegovom svedočenju, a potonji sastanak je bio dva dana kasnije u Jablanici/Jabllanicë. To je opasnost postavljanja ovakvih nepreciznih pitanja. Svedok sada odgovara o sastanku u Jablanici/Jabllanicë, koji se održao dva dana posle sastanka čiji zapisnik časni Sud sada ima pred sobom.

TUŽILAC RE: Shvatam ovu primedbu. Teškoća je u postavljanju dokumenata na ekran. Lakše mi je da stavim dva dokumenta i da ih pokažem svedoku. Inače trošimo mnogo vremena. . .

SUDIJA ORIE: Ja razumem da je lakše da dokumenta stoje jedan pored drugog, ali mi u ovom trenutku postavljamo pitanja o P140, bez obzira na ekran, Međutim vi treba da se usmerite na sastanak koji se vidi u P140. Ako želite da nastavite nekim drugim putem, izvolite, ali nemojte da krivite elektronski sistem. Molim vas nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE: To je samo pitanje vremena časni Sude, da mogu da dam svedoku dva dokumenta istovremeno, P140. i P141.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ovde su dva zapisnika sa dva sastanka. Jedan je od 21. juna a drugi od 23. juna 1998. Prvo idemo na dokument od 21. juna 1998.

SUDIJA ORIE: Da biste nam pomogli Gospodine Re, to će biti broj P?

TUŽILAC RE: Da, P140.

SUDIJA ORIE: P140, dobro.

TUŽILAC RE - PITANJE: Sada nema zbrke gospodine Tetaj. Da li je to sastanak na kome ste bili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja prvi put vidim ovaj dokument iz Irznića/Irzniq; no, ja sam učestvovao na tom sastanku. To je bio radni sastanak. To nije bio sastanak na kojem je formiran štab. Nisam siguran, da li su svi ljudi, koji se ovde pominju, učestvovali na tom sastanku. Kao što rekoh prvi put vidim ovaj dokument. Nikad ga nisam video. S druge strane, video sam jedan drugi dokument. To je zapisnik sa sastanka štaba u Dukađinu/Dukagjini, odnosno radnog sastanka štaba u Dukađinu/Dukagjini gde je štab i formiran.

TUŽILAC RE - PITANJE: A to je onaj od 23. juna 1998?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Taj drugi sastanka je održan 21. juna. Međutim, koliko se sećam 21. i 22 juna održan je sastanak u Jablanici/Jabllanicë. To su dva sastanka, koja su vremenski blizu jedan drugom. Posle ovog vremena ne mogu da se setim svih tih aktivnosti, koje su se dešavale, koje su bile tako zgušnute. Možda je greška u datumu, možda ne bi trebalo da stoji 21. Moguće da je on održan 21. ali ne sećam se dobro.

TUŽILAC RE - PITANJE: Taj sastanak u Rzniću/ Rrzniq, gde je održan?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Radni sastanci su održavani u školskoj zgradi, u zgradi osnovne škole u Irzniću/Irzniq. Ali ovaj dokument, koji sada držim u ruci, ja se ne sećam da sam ga ikada ranije video. Međutim, sećam se da su svi sastanci održavani u školskoj zgradi.

ADVOKAT EMMERSON: Molim da uđe u zapisnik komentar koji sam maločas napravio o svedočenju, koje se može naći u paragrafu 50. zbirne izjave, gde je njemu očigledno pokazan ovaj dokument jednom ranijom prilikom.

TUŽILAC RE: Da li je ovo unakrsno ispitivanje?

SUDIJA ORIE: Ne. Koliko ja razumem ovo je pokušaj da vam se pomogne. Molim vas nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Ramush Haradinaj prisustvovao tom sastanku? Mislim na sastanak u Rzniću/ Rrzniq.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Jeste, ali još uvek nisam siguran. Ovaj dokument vidim prvi put. Da, naravno, da je bio prisutan. Ja sam bio takođe. Neka od imena koje ovde vidim, za njih se ne sećam da su bili, kao Cina, major. Ne znam ko su ti ljudi. Ramush, Shemsedin, Faton, njih su svi poznivali. Ovde vidim neka imena. Na primer Lahi. On tu nikad nije bio prisutan.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu gospodine Tetaj.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam ih video.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj, molim vas da vrlo pažljivo slušate moje pitanje. Ja sam vas pitao da li je gospodin Haradinaj bio prisutan; da li možete da se držite pitanja koje vam je postavljeno; tako ćemo pre da završimo. U redu? Da pređemo sada na drugi dokument, koji je zapisnik sa sastnaka od 23. juna 1998.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta možete da kažete o tačnosti ovog zapisnika koji je u vašim rukama?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, vidim datum ovde. Bio je održan krajem juna. To je bio radni sastanak.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta možete da kažete o tačnosti ovog zapisnika? Molim vas da ga pročitate i da po vašem sećanju kažete nešto o tačnosti ovog zapisnika.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, sada vas razumem.

ADVOKAT EMMERSON: Hoću ovo da kažem zbog zapisnika. Pošto to nije u elektronskoj formi, da li može da se zabeleži da gospodin Re svedoku pokazuje P141. Časni Sud će se prisetiti da postoji otkucani zapisnik sa istog sastanka koji je P142.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Na osnovu ovog dokumenta mogu da kažem, da je on dokument sa tog sastanka. Originalni štab je ovde transformisan u štab Dukađina/Dukagjini. Međutim, kad je reč o ljudima koji su prisutni na tom sastanku, mogu sa velikom sigurnošću da vam tvrdim, da neki nisu bili prisutni tamo. Recimo Daut Haradinaj, on nije bio prisutan na tom sastanku. Ovde možete da vidite Dauta na dva mesta. Shemsedin Tolaj i Cekaj. Takoda sam siguran, da Daut nije bio tamo. Sastanak je stvarno održan i na njemu je formiran originalni štab područja Dukađin/Dukagjini.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde je održan sastanak?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Sastanak je održan u selu Jablanica/Jabllanicë.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U jednoj privatnoj kući.

TUŽILAC RE - PITANJE: Čijoj kući?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Koliko se sećam u kući Lahija Brahimaja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste ga vi tada već poznavali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Lahi Brahimaja?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Video sam ga ranije, samo jednom u prolazu.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je gospodin Haradinaj predsedavao sastanku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da lije tu bila osoba po imenu Major Sali Veseli?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koje bio on i zašto je bio tamo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Sali Veseli je profesionalni oficir i tamo je došao kako bi se uključio u rat. Došao je nekih dva tri dana ranije i onda se pridržio OVK. Ja ga poznajem. Bili smo zajedno na vojnoj akademiji. Studirali smo artiljeriju.

TUŽILAC RE - PITANJE: A Rexhep Selimi, ko je to i da li je bio tamo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Prvi put sam čuo za Rexhep Selimija tamo. Ranije ga nisam video. On je učestvovao na sastanku ali nisam siguran u kom svojstvu. Tačno je da je Rexhep Selimi bio prisutan, ali kao što sam već rekao ne znam u kom svojstvu je bio tamo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je on bio član Glavnog štaba, odnosno komande OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Od kada sam ja ušao u vojsku, tokom svih kontakata koje sam imao sa Ramushem Haradinajem, nikada nisam svojim očima video glavni štab OVK. Čuo sam da postoji, ali nisam video ljude iz tog štaba. A sada, nakon toliko godina mogu da kažem da je Rexhep Selimi bio član Glavnog štaba OVK. Ali ako se vratimo u to vreme, on tada nije rekao da je član štaba. Nisam znao, zato vam kažem da ja nisam znao u kom svojstvu je on bio prisutan na sastanku.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je tada na tom sastanku promenjeno ime područja, odnosno regionalnog štaba?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ranije smo imali regionalni štab Glođan/Gllogjan, a na tom sastanku je odlučeno da se on transformiše u regionalni štab područja Dukađin/Dukagjini.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su na tom sastanku imenovani ili izabrani komandanti?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Na sastanku su izneti razni predlozi. Predloženo je ko će da bude komandant štaba podruža Dukađin/Dukagjini. Veseli je predložio da Ramush Haradinaj bude na čelu, onda je Selimi predložio da Lahi bude na čelu štaba. A onda je kasnije jednoglasno odlučeno da komandanat štaba Dukađin/Dukagjini bude Ramush Haradinaj i to na osnovu njegovog iskustva i svega onoga što je uradio. Sve argumente u prilog toga izneo je Sali Veseli.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Sali Veseli takođe dobio neki položaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da Sali Veseli je imenovan za komandanta štaba.

TUŽILAC RE - PITANJE: A Faton Mehemetaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Operativnog štaba. Da, Faton Mehemetaj je imenovan za načelnika obaveštajne službe.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je bio zamenik komandanta?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Zamenik komandanta bio je Lahi Brahimaj. Prvo je bilo predloženo, da Lahi Brahimaj bude komandant glavnog štaba, ali to nije bilo prihvaćeno i on je imenovan za zamenika komandanta štaba.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde je taj novi štab trebalo da bude stacioniran?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Odlučeno je da novi štab takođe bude u Glođanu/Gllogjan.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bila vojna akcija oko 28. maja 1998 u Vranovcu/Vranoc, u kojoj su učestvovali MUP i vojska Jugoslavije koji su došli iz Peći/Pejë?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. to je bio jedan napad krajem maja. Tako da je ovaj sastanak održan kasnije, krajem maja, 28. maja, verovatno krajem maja. Ne sećam se tačno datuma. Bio je napad u ranim jutarnjim satima. Bio je to napad iz pravca Barana/Baran na selo Vranovac/Vranoc. Vranovac/Vranoc je pripadao mojoj podzoni. Obavestili su me o tom napadu preko kurira. On mi je rekao da je selo opkoljeno sa svih strana. Ja sam onda preduzeo mere, kako bih mobilisao ljudi i poslao ih u pomoć u Vranovac/Vranoc. Napad se nastavio od ranih jutarnjih sati do šest sati uveče. Bilo je povređenih, bilo je civila koji su bili ubijeni. Srbi su koristili tešku artiljeriju. Koristili su i granate. Oštetili su džamiju. Mnoge kuće bile su oštećene. Onda je napad prestao negde oko šest sati uveče. Srpske snage su se povukle u smeru iz koga su došle. Onda su napali Dubovik/Dubovik, a potom su otičli i napali Irznić/Irzniq. Bili su to teški napadi. sećam se da je poginuo jedan vojnik iz moje podzone, po imenu Avni Poduxhaj.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ste vojnika imali pod svojom komandom u to vreme?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nismo imali tačne brojeve. Svako selo je imalo svoju organizaciju. Bilo mi je teško da ustanovim koliki je broj vojnika u svakom selu. U Vranovcu/Vranoc, sa snagama koje su imali, pružili su izvestan otpor.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ali ja vas to ne pitam. Molim vas da me slušate. Slušajte pitanje koje sam vam postavio: ja sam vam postavio pitanje „koliko ste vojnika imali pod vašom komandom“, jer pokušavam da od vas saznam koliko ste ljudi poslali u Vranovac/Vranoc. Da li možete na to da odgovorite?

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite, uz svo dužno poštovanje, svedok je izgleda upravo odgovarao na pitanje „Koliko ste vojnika imali od svojom komandom.“ Na to je on odgovorio „Nismo imali tačne brojeve“ i počeo je da objašnjava zašto je to bilo tako. Uz dužno poštovanje, to nije fer kritika.

TUŽILAC RE: Nije reč o kritici. Ja pokupavam da ga usmerim, kako bih što brže prošao kroz pitanja.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, poznato je iz psihologije da pozitivno vođstvo može ponekad da bolje posluži svrsi, nego negativna primedba. Molim vas nastavite gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj, kako biste pomogli Pretresnom veću i nama, omogućite da vaše svedočenje završi što pre. Ja bih zaista cenio što ćete nam pomoći tako, što ćete na moja pitanja da odgovorate što je moguće direktnije. Sada me interesuje, koliko ste ljudi poslali u Vranovac/Vranoc. Da li možete to da nam kažete?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Spreman sam da odgovorim, ali bilo nam je vrlo teško da znamo tačne brojeve, jer to su bili dobrovoljci. Mogu da vam dam primer jednog čoveka koji je vozio kamion koga sam sreo kod Požara/Pozhar, i kad sam mu rekao da je napadnut

Vranovac/Vranoc, ljudi su se sami pojavili. Ja nisam imao kasarne pune vojnika. Nismo bili na tom nivou. Bilo je i ljudi iz drugih sela. Tako da govorimo o nekih 20 do 30 dobrovoljaca i mi smo otišli da pomognemo.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu, hvala. to je bilo. . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Neću da kažem da su bili vojnici; nisu bili.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da. Ono to sam ja htio da od vas čjem je ta brojka: 20 do 30. Molim vas da to shvatite kao pozitivno ohrabrenje, da svoje odgovore skratite.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Oni su bili dobrovoljci. Oni su bili dobrovoljci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su bili naoružani dobrovoljci?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Do mere u kojoj s mogli da budu. Ali ljudi su želeli da pomognu u teškim trenucima, kada je pomoć bila potrebna.

TUŽILAC RE - PITANJE: Čime su bili naoružani?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Neki su imali lovačku pušku, neki poluautoatsko oružje, neki ručne bombe. To je bilo to.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su bili u uniformi?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U tom trenutku dok sam ja bio тамо, niko nije imao uniformu, prosto zato što ih nisu imali.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada su učestvovali u borbi protiv Srba, MUP-a i vojske, da li su imali uniforme, tokom tog napada na Vranovac/Vranoc?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ko? Da li govorite o našoj strani?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nema prevoda.

TUŽILAC RE - PITANJE: Nismo čuli vaš odgovor.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nema prevoda.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su. . .

SUDIJA ORIE: Niste čuli pitanje ili nije bilo prevoda?

SVEDOK TETAJ: Nisam čuo pitanje.

SUDIJA ORIE: Molim vas ponovite pitanje gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je ovih 20 do 30 dobrovoljaca nosilo uniforme kada su otišli u Vranovac/Vranoc, kada su Srbi bili тамо?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC RE - PITANJE: A sada nekoliko pitanja o vojnim akcijama koje ste izvodili. Da li vam je Ramush Haradinaj ikada naredio da preduzmete neku od vojnih akcija?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kada je Vranovac/Vranoc napadnut, ja celog dana nisam imao kontakt s njim. Hteo sam da kontaktiram s njim, ali nije bilo moguće, jer nisam imao vremena.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ali uopšteno govoreći, od maja 1998. nadalje, kada ste vi zapovedali podzonom, da li je Ramush Haradinaj vama ikada naredio da preduzmete neku vojnu akciju?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Na našim radnim sastncima, jer je postojao rizik da nas napadnu srpske snage, dogovorili smo se da preduzmemo neke operacije na putu, na primer, na onom koji vodi u Dečane/Dečan i tako dalje. Ne mogu da se setim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste preduzimali ili izvodili vojne akcije na svoju ruku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, jesam. To je istina. U *Gornjoj Luci* i u Vranovcu/Vranoc, a da Ramush to nije znao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste preduzimali druge vojne akcije da li ste se savetovali s Ramushem Haradinajem, pre nego što ste to učinili?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ponekad verovatno da. Ali bilo je vrlo malo mogućnosti. Kada smo preduzeli neku akciju na kraju smo ga verovatno o tome obavestili i on nam je iznosio predloge. Ali nismo čekali da čujemo od njega da krenemo u akciju. Vreme je bilo vrlo dragoceno.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je gospodin Haradinaj ikada naredio da napadnete svaki vojni konvoj ili policijsku patrolu koju vidite na putu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Komunikacija između Pećí/Pejë i Dečana/Dečan bila je frekventnija i nju su koristile srpske snage. Taj put su koristile srpske snage i mi smo morali da odlučimo šta da radimo. Zbog posledica takvih akcija odlučili smo da ne delujemo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ono što sam vas ja pitao je, da li je ikada gospodin Haradinaj naredio da napadnete svaki vojni konvoj ili policijsku patrolu, koja se pojavi na putu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne mogu da se setim. Ne mogu da se setim. Ne mogu da se setim. Možda. Ali to je bilo davno i ne mogu da se setim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada kažete „možda“, da li se sećate, da ste dali izjavu Tužilaštvu ovog suda 2002. godine u kojoj pominjete upravo takva naređenja?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Možda, jer tada je bilo proteklo manje vremena od kada su preduzimane akcije. Tako da, možda, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je vaše sećanje bilo svežije tada 2002. godine, kada ste davali iskaz, nego što je sada?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Naravno. Sada je prošlo već deset godina.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je neko od vaših vojnika ili jedinica napao bilo koju patrolu MUP-a ili Vojske Jugoslavije na putu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Mi smo imali glavne tačke, odakle smo branili našu podzonu od napada. Glavna tačka je bila *Gornja Luka* i vojnici na našim položajima su bili na nekih sto metara od srpskih vojnika i mi smo razmenjivali vatru. Ali ne sećam se da je izведен neki takav napad. Oni su napadali nas, a mi smo odgovarali i to smo radili s naših položaja, koje smo utvrdili. Utvrđili smo naše položaje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su vojnici pod komandom gospodina Haradinaja napadali patrole MUP-a ili Vojske na tom putu?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To se dešavalo u selu Rastavica/ Rastavicë. Rastavica/ Rastavicë je selo koje smo držali pod kontrolom. Tu smo presekli put i on je dugo bio pod našom kontrolom.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ja sam pitao za vojnike pod komandom gospodina Haradinaja. Da li vi odgovarate na to pitanje?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Put je bio presečen i meni su rekli da je put bio napadnut i presečen, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bilo razlike u pristupu između vas i gospodina Haradinaja u pogledu napada na patrole ili konvoje Vojske Jugoslavije ili MUP-a na putu? Ako možete da odgovorite sa da ili ne, Bio bih vam vrlo zahvalan. U zavisnosti od odgovora prećiću na drugo pitanje.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, da. Imali smo isto mišljenje, isti pristup.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, najavili ste da ćeće da pređete na sledeće pitanje, ali ako pogledam na sat, prvo bih htio da napravimo pauzu. Pre toga molim da sudski poslužitelj isprati svedoka iz sudnice. Gospodine Tetaj, imaćemo pauzu otprilike 20 minuta. Gospođa poslužiteljica će da vas isprati iz sudnice. Pre nego što napravimo pauzu, gospodine Re, malo sam se izgubio u pogledu ta dva sastanka 21. i 23. juna. Prvi sastanak u Rzniću/ Rrzniq a drugi u Jablanici/Jabllanicë. Nemam problema sa drugim. Tražio sam datum tog sastanka u P140. Trebalо mi je nešto vremena, da nađem gde su rukom napisani mesto i datum koji se pominju u originalu. U prevodu koji se nalazi u našem sistemu ne postoji mesto i datum ovog sastanka.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Konačno sam shvatio zašto sam se izgubio. Da li možete da obezbedite celi prevod, iako ja lično volim, da se to svede samo na ono što je nužno. Da, još jedna stvar:pitali ste svedoka da li se bolje sećao 2002. kad je dao izjavu. To nije u spisu. Pretpostavljam da vam je to poznato. Mi sada znamo da se 2002. godine svedok nečega bolje sećao i da je tada rekao nešto o nečemu. Ali ako vi želite da mi taj deo iz 2002. godine mi ovde uzmemo kao osnovu za njegovo sećanje, onda postoji problem, jer kasnije, Žalbeno veće neće moći da pronađe izjavu iz 2002. godine u spisu.

TUŽILAC RE: Nameravam da albanski original pokažem svedoku.

SUDIJA ORIE: Možete da mu pročitate relevantni deo. Ali vi to niste učinili, krenuli ste dalje pa se pitam šta. . .

TUŽILAC RE: Da.

SUDIJA ORIE: šta ste imali na umu u tom trenutku.

TUŽILAC RE: Nisam imao tu izjavu pri sebi. O tome se radilo.

SUDIJA ORIE: Dobro. Idemo sada na pauzu. Nastavićemo s radom u 18:15 h.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodine Tetaj, sada ču vas pitati o Togeriju. Kako ste vi shvatili njegove aktivnosti u području Dukadića/Dukagjini?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Prvo bih htio da razjasnim jednu stvar. Čuo sam od drugih ljudi za Togera i to sam čitao u knjigama. U to vreme nisam uopšte znao da za zovu Toger. Mi smo bili u kontaktu, ali ja nikada nisam saznao njegovo ime. Saznao sam ga tek posle rata. Drugo, s njim sam se upoznao, kada sam se upoznao sa Ramushom Haradinajem. Treće, Toger nije nikada bio prisutan na sastancima koje smo imali sa Ramushem. Od trenutka kada je osnovan prvobitni štab u Glodanu/Glogjan, Toger je bio prisutan samo par trenutaka na tom sastanku i nestao je. Bio je u Irzniću/Irzniq.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Ovde ču da vas prekinem.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je sve što znam o njemu.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Sada ču da vas pitam o nečem drugom. Da li ste znali za jedinicu koja sezvala *Crni orlovi*? Samo da, ili ne.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, i oni su bili stacionirani u Rzniću/ Rrzniq.

TUŽILAC RE - PITANJE: A ko je bio njihov komandant?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Togeri.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako su bili obučeni?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U crnu civilno odelo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Civilno odelo ili uniforme?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila neka vrsta civilnog odela. Nisu to bile vojne uniforme. To je bila crna civilna odeća.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su imali znake OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, imali su. Na desnoj strani imali su oznake OVK.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko ih je bilo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U početku ih je bilo samo nekoliko, možda 30, 35. Oni su bili jedinica.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste vi lično čuli za otmice i ubistva Albanaca, Srba i Roma u području Dukađina/Dukagjini 1998. godine?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam ih video, ali sam čuo za to. To je bila javna tajna. Sve što se dešavalo u Dukađinu/Dukagjini, ako nije bilo dokazano, svi su govorili da je to uradio Togeri. Međutim, to je sve rekla kazala i ništa nije potvrđeno. To je kako smo mi čuli o tome. Tako su se stvari dešavale. Šta god loše da se dešavalo, to je pripisivanu Togeru. Takođe, bih želeo još nešto da kažem. Togeri nije bio poznat u stanovništvu. On je došao da pomaže u ratu, tako da su ljudi pominjali njegovo ime, ali nisu ga lično poznavali.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto su ljudi krivili Togera za te aktivnosti?

ADVOKAT GUY-SMITH: Prigovor. Traže se nagađanje od svedoka, osim ako on nema lična saznanja o tome.

TUŽILAC RE - PITANJE: Preformulisaću pitanje. Šta vas je navelo da mislite da su ljudi krivili Togera za sve te aktivnosti?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Kao što sam to ranije rekao, a to sada potvrđujem i ovde na Sudu, ne želim da o tome govorim, ali vi insistirate i pitate me šta sam čuo od drugih ljudi. Čuo sam za crne uniforme i da se sve što se dešavalo pripisivalo Togeru. Tako sam čuo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Toger imao svesku?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, imao je jednu. I ja sam imao jednu. Bilo je nekih imena u njoj. Tu je bilo ime Faika Gecaja koji je bio zadužen za snabdevanje. Video sam to ime. Togeri je razgovarao sa mnom. Video sam i neka druga imena slučajno, ali ne mogu to da potvrdim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koja imena su bila u Togerovoj svesci?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Slučajno sam video dva, tri imena na jednom spontanom sastanku. Kada smo razgovarali o Faiku, video sam ime Zeka Sinanija i Njete, Muse Bberisha, to je normalno. Faik je još uvek živ. To su ta imena koliko se ja sećam.

TUŽILAC RE - PITANJE: A zašto su ta imena bila u Togerovoj beležnici?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam ga to pitao, ali pe nego što je Toger došao, bio je spisak koji su napravili u nekim selima. To je spisak napravljen iz ličnih razloga, da bi se ljudi kompromitovali, ali njih nije napravio Toger. To je spisak koji su napravili drugi ljudi, ali je to pripisano Togeru. Ja ne kažem da je to uradio Ramush, međutim u nekim selima ljudi su pripadali različitim strankama, imali su različita politička opredeljenja i možda je to razlog zašto su napravljeni ovi spiskovi.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Toger imao svesku u kojoj je beležio imena ljudi koje je tražio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: On je imao svesku, to sam video, ali ne znam da li su imena tih ljudi u svesci bila iz tog razloga, koji sam pomenuo ili iz nekog drugog razloga, ili su to bili ljudi koji su pripadali jedinici. Ne znam tačno razlog zbog kog su imena bila tamo,

TUŽILAC RE: Zašto su. . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: ali sam video svesku i takođe i imena koja sam pomenuo. Ali ne znam razlog. Verovatno su to bili ljudi koji su pripadali njegovoj jedinici, *Crni orlovi*.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Zašto je Faik Gecaj bio na tom spisku, u toj svesci, koju ste vi videli kada ste se s njim spontano sreli?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Faik Gecaj je bio iz mog sela. On je došao iz inostranstva. On je nekoliko puta išao u Albaniju i vraćao se, tako da ne znam. Kad sam s njim razgovarao o tome, nešto mi je objasnio, ali se toga ne sećam, jer je to bilo davno.

TUŽILAC RE - PITANJE: Vi ste dali dve izjave Tužilaštvu i tu ste naveli razloga zbog kojih je to ime bilo u svesci. Samo bih želeo da se podsetite razloga koje ste naveli Tužilaštvu, kada ste potpisali te dve izjave. Šta vam je Toger rekao zašto je ime Faika Gecaja napisano u toj svesci?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Toger nije ništa rekao. Ja sam bio tamo, video sam to ime i onda smo mi razgovarali. Toger me je pitao za tu osobu i onda sam mu ja to objasnio. Rekao sam mu da je to dobar čovek.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li bi vam osvežilo sećanje, ako vam kažem da ste nam rekli i potpisali u izjavama, da vam je on rekao da je Faik Gecaj na tom spisku, zato što je on tražena osoba, jer se bavio krijumčarenjem oružja za sebe, a ne za OVK.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Moguće da sam to rekao. Ali to ime je bilo u svesci, a ne na spisku. U svakom slučaju ja se toga ne sećam tačno.

TUŽILAC RE - PITANJE: A da li se sećate da ste rekli Tužilaštvu kad ste potpisali te dve izjave, da ste znali da Toger ima svesku u kojoj su bila imena ljudi koje je tražio?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Znam da me je Tužilaštvo pitalo za Togera i ja sam objasnio mnoge stvari, ali ja u svakom sučaju ne znam kako sam pitan za to. Pitali su me za Faika. Ja sam objasnio ono što sam znao o njemu i objasnio sam im i o drugim imenima, koja sam slučajno video u toj svesci.

TUŽILAC RE - PITANJE: Recite Pretresnom veću o osobi koja se zove Hulaj iz sela Prilep.
SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Hulaj, da, da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pretresno veće bi želeo da zna nešto o Hulaju i Togeru.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U stvari bio je jedan incident u selu Isnić/Isniq. Jedan seljak je išao kolima iz sela Prilep/Prelep u Irznić/Irzniq. Došlo je do nesreće. Hulaj je bio ranjen iz vatre nogor oružja. To je učinio Toger. Ja to nisam video vlastitim očima. To mi je ispričano, u stvari Ramuh me je o tome obavestio. Ramush je rekao da treba da razgovara s Togerom o tome i da sazna kako se to desilo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta ste saznali, kako je Toger ranio tog čoveka iz svog vatre nogor oružja?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Čuo sam da su ga zaustavili i tražili njegove isprave. Zatim je došlo do sukoba, došlo je tog incidenta, jer je Hulaj pokušao da izađe iz automobila, bio je ranjen. U kolima je bilo još ljudi iz njegovog sela. I to je sve što ja znam. Ne sećam se njihovih imena.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li se sećate da ste rekli Tužilaštvu, kada ste potpisivali ovu izjavu, „njega je zaustavio Toger u selu Rznić/ Rrzniq. Kada je Hulaj izašao iz automobila, Toger ga je upucao u nogu“ ?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Isto to sam rekao pre par trenutaka. Ništa drugačije nisam rekao. Ne znam što mi sada postavljate isto to pitanje? Rekao sam vam ono što sam čuo. Ja to nisam video svojim očima.

SUDIJA HOEPFEL: Pardon. Da li mogu da zaustavim. Da li je to bilo selo Rznić/ Rrzniq ili Isnić/Isniq

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Irznić/Irzniq, ne Isnić/Isniq.

SUDIJA HOEPFEL: Hvala vam. Dakle to je bio seljak koji je išao svojim kolima od Prilepa/Prelep do Rznića/ Rrzniq, da li je to isto ime?

SVEDOK TETAJ: Iz Prilepa/Prelep do Irznića/ Irzniq, jer Prilep/Prelep je blizu i tu su takođe bile srpske snage na glavnoj putu. Zbog toga su se mnoge porodice iselile iz Prilepa/Prelep i živele su u Irzniću/Irzniq. Kada je on došao do centra, mislim kada je auto došao do centra

Irznića/Irzniq, tako sam čuo, jer nisam bio tamo, došlo je do tog incidenta. Potvrdio sam, da je došlo do incidenta protivno našim željama. To je bilo jako loše. Međutim, ja ne znam kako se to desilo, da li je on izašao iz automobila ili u nekom drugom trenutku, ja neznam. Ne znam da li je to urađeno namerno ili nije. Jednostavno to ne znam. Sećam se da sam razgovarao sa Ramushem o tom incidentu i Ramush mi je reakto da će da razgovara s Togerom o tome što se desilo. Razlog stvarno ne znam. Ne znam da li je bilo namerno ili nije. Bilo je, koliko sam čuo, i nekih starih ljudi u kolima. Stvarno nije bilo razloga da Toger ide i ubije starije Albance. Ali u svakom slučaju taj incident se desio.

SUDIJA HOEPFEL: Vrlo dobro. Izvolite Gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pitaću vas o jednom drugom incidentu u kome je Toger učestvovao. Ovog puta je to bio incident sa Musom Berishom, koji je bio predsednik Veća za ljudska prava i slobode u Dečanima/Dečan, približno u isto vreme, u junu 1998. Recite Pretresnom veću šta znate o tome?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gospodina Berishu su u Rzniću/ Rrzniq zaustavili Toger i njegovi vojnici.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je opet nešto o čemu sam ja samo čuo. Berisha mi je rekao da je išao u Rznić/ Rrzniq kolima. Hteo je da ode u Glodan/Gllogjan. A onda je došlo do nekog incidenta. Niko nije ubijen. Došlo do razmene vatre. Ne mogu da potvrdim da je to uradio Toger, ali je došlo do tog incidenta. Niko nije poginuo. Berisha je morao da se vrati sa svojim kolima, ali pucano je u njegove gume i izbušene su. To je to.

TUŽILAC RE - PITANJE: Rekli ste da je došlo do razmene vatre. Da li je gospodin Berisha rekao svojim ljudima da pucaju ili su pucali samo Toger i njegovi vojnici?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nisam htio da kažem da je došlo do raznene vatre, jer u stvari Berisha nije imao oružje. On je bio civil. Berisha se onda vratio i došao u moju kuću i ukratko mi je objasnio šta se desilo. Ja nisam smatrao da je to tako tragičan incident, jer nije bilo žrtava. Berisha nije imao oružje sa sobom. On je bio civil.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bilo sela u 3. i 4. podzoni u kojima Togeru i njegovoj jedinici nije bio dozvoljen pristup?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno. Posebno u Irzniću/Irzniq i Bistrici/ Bistricë. Tamo je bilo nekih ljudi koji Togera nisu smatrali dobrodošlim u tim mestima. To je bilo zbog toga što su se oni plašili. Mislili su da ako Toger dođe, kasnije će da dođu srpske snage i onda će stanovništvo da postane meta.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su Toger i njegovi ljudi ulazili u sela tražeći ljude koji su bili „traženi“.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su ga seljani zbog toga sprečavali, pokušavali da ga speče da uđe u njihovo selo?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Vidite, moram da vam objasnim nešto drugo. Pre Togerija bila je jedna druga osoba Uka, ali on je otisao. Toger je došao kasnije. A kada me pitate, ko je mene ispitivao, bila je jedna druga osoba po imenu Uka, i bilo je mnogo stvari u kojima je on učestvovao, koje se sada pripisuju Togeriju.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li su Toger i njegovi ljudi bili poznati po okrutnosti?

ADVOKAT GUY-SMITH: Nije mi jasno da li je to pitanje o ličnom saznanju o tome, ili je reč o glasinama i ogovaranju, kada je reč o tome da li su oni bili poznati po brutalnosti.

SUDIJA ORIE: Prigovor se odbija. Sada ćemo da vidimo šta svedok zna. Pitanje je bilo da li su Toger i njegovi ljudi bili poznati po svojoj okrutnosti.

SVEDOK TETAJ: Togera su tako opisivali u to vreme. Sve što se dešavalo, najgore stvari koje su se dešavale pripisivane su Togeru, čak iako možda on nije ni bio na tom mestu. Tako da, ja ništa konkretno nisam video svojim očima. Ja molim Pretresno veće i Tužilaštvo da me pitaju o stvarim koje sam sam video.

SUDIJA ORIE: Kada kažete „Togerija su opisivali kao takvog „, da li možete da nam kažete, ko ga je tako opisivao?

SVEDOK TETAJ: Glasine su se širile u svim selima, da je Toger bio izvor ovoga ili onoga što se desilo. Ali ja to ne mogu da potvrdim, jer ja tako nešto nisam video. Govorilo se o tome na takav način, ali u stvarnosti, ne znam. Tačno je da je on bio dinamičniji i ozbiljniji po svom tonu i verovatno su ljudi zbog toga došli do tog zaključka. Širilo se mnogo glasina da je on uradio ovo ili ono, ali ja nisam ništa video i ne znam ništa takve vrste, što bih mogao da potvrdim.

SUDIJA ORIE: Kada kažete da je on bio dinamičniji, da li možete da nam kažete šta ste tačno pod tim mislili?

SVEDOK TETAJ: Imao je više entuzijazma u sebi. Bio je hladnokrvan i po prirodi i po izgledu. Imidž o kome su ljudi govorili, je nešto što su oni sami smislili, a ne znam kako.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Želim sada da vaa pitam o Jablanici/Jabllanicë i Skenderu Kuciju.

Da li ste vi znali, ili ste čuli da je postojao zatvor OVK u Jablanici/Jabllanicë sredinom 1998?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Znam jednu stvar koju želim da objasnim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ne, ne.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Izraz „zatvor“ treba da se objasni. Molim. . .

TUŽILAC RE - PITANJE: Ono što pitam je: „Da li ste vi znali ili ste čuli da je postojao zatvor“. Onda ćemo da pređemo na nešto drugo.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Zatvor, kakav zatvor?

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste čuli da je u Jablanici/Jabllanicë postajalo mesto na kome su držani zarobljenici OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ja to nisam video svojim očima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tetaj, gospodine Tetaj. Moram da vas zaustavim. Jasno je da vas je gospodin Re pitao šta ste čuli, onda vas mi pozivamo da kažete šta ste čuli, u meri u kojoj znate ili se još uvek sećate, kako ste o tome čuli. Nema potrebe da ponavljate da nešto niste videli svojim očima. Ako vas ne pita da li ste videli, nego da li ste čuli ono što su vam drugi govorili, to je različito. Znači pitanje je bilo, da li ste čuli da je bilo mesto u Jablanici/Jabllanicë gde su držani zarobljenici OVK?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Čuo sam, ali ga nisam video.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, molim nastavite.

ADVOKAT EMMERSON: Da li časni Sud ima konsolidovanu izjavu svedoka?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: pri ruci?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da gospodin Re postavlja pitanje u vezi sa prvim redom paragrafa 80. Možda bi bilo bitno da Pretresno veće uzme u obzir i paragraf 82. gde je tri reda od kraja tog paragrafa, dat nešto drugačiji odgovor.

TUŽILAC RE: Naravno, to je tema za unakrsno ispitivanje,

SUDIJA ORIE: Da, ja. . .

TUŽILAC RE: ali to troši naše vreme.

SUDIJA ORIE: Da, slažem se sa gospodinom Reom, gospodine Emmerson, to je stvar koju možete da ispitate u unakrsnom ispitivanju. Gospodine Re, molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da sad porazgovaramo o Skenderu Kuciju. Da li ste poznivali Skendera Kucija?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Nikad u životu nisam čuo to ime i ne mogu da objasnim šta se desilo.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu.

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne poznajem ga.

TUŽILAC RE - PITANJE: Pitaću vas kratka pitanja, jedno za drugim. Da li znate nekoga po imenu Imer Jusaj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Da li je on iz Donjeg Streoca/ Strellci i Ultë?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Skender Kuci bio njegov prijatelj?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da jeste mu bio prijatelj. Tako mi je on rekao.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li vam je u julu 1998. ispričao nešto o Skenderu Kuciju?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta vam je rekao?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Došao je kod mene kući i rekao mi je da je OVK kidnapovao Skadera Kucija, da ga drže u Jablanici/Jabllanicë. Ja to nisam video, ali sam primio k znanju to što mi je rekao. Kontaktirao sam Faton Mehemetaja u vezi s tim.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta je Faton Mehemetaj rekao na to?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Faton Mehemetaj mi je rekao, da treba da porazgovaram s Ramushem Haradinajem. Otišao sam kod Ramusha, rekao sam mu što sam čuo, ali on nije ništa znao o o tome. Zajedno smo potom otišli u Jablanicu/Jabllanicë.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde ste vi otišli da se sastanete s Ramushem, pre nego što ste otišli u Jablanicu/Jabllanicë?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: U Jablanici/Jabllanicë smo otišli do kuće Nazmi Brahimaja.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to bio lokalni štab OVK, ili je to bilo neko drugo mesto?

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, malo sam iznenađen vašim pitanjem. Vaše pethodno pitanje je bilo: „Gde ste vi otišli da se sastanete s Ramushem, pre nego što ste otišli u Jablanicu/Jabllanicë?“ A odgovor je bio „U Jablanici/Jabllanicë smo otišli do kuće Nazmi Brahimaja.“ i . . .

TUŽILAC RE: Nisam htio da dalje forsiram to pitanje. Nije od velike važnosti. Zato nisam insistirao, ali ako časni Sud to od mene traži, ja mogu da se vratim i pitam ga gde je . . .

SUDIJA ORIE: Ne, ali malo me je iznenadilo. U redu. Sada znam da to nije bilo toliko značajno. Molim nastavite.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kada ste otišli u Jablanic/Jabllanicë da li ste otišli u štab OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramush i ja smo otišli tamo. To je bila jedna kuća. Lokalno stanovništvo je to zvalo tvrđavom. Tu je bio lokalni štab.

TUŽILAC RE - PITANJE: S kim ste se videli tamo vi i Ramush?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramush i ja smo se sastali sa Nazmi Brahimajem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste razgovarali s njim?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da. Razgovarali smo s njim. Nismo imali puno vrremljenja, jer je situacija na terenu bila vrlo ozbiljna i Ramush mu je rekao da tu osobu treba odmah da pusti na slobodu i mi smo se vratili.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je Nazmi Brahimaj vama ispričao zašto je to lice, taj čovek po imenu Skender Kuci, pritvoren?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramush Haradinaj nije ništa znao o tome, jer ja sam mu o tome ispričao. Ramush je dao ultimatum da taj čovek mora odmah da se pusti i dodao je, da tako nešto ne sme da se ponovi, jer to nanosi štetu našoj borbi.

SUDIJA ORIE: Gospodine Tetaj, molim vas da pažljivo slušate pitanje. Pitanje je bilo „Da li je Nazmi Brahimaj vama ispričao zašto je to lice, taj čovek po imenu Skender Kuci, pritvoren?“ Dakle, šta vam je Brahimaj rekao o tome, o razlogu za zatvaranje.

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Da.

SUDIJA ORIE: Šta vam je rekao?

SVEDOK RRUSTEM TETAJ: Rekao je da je on pokušao da pobegne, kada ga je jedan od vojnika lako povredio i rekao je da će biti oslobođen čim mu bude bolje.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je bio oslobođen?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Čekali smo tri, četiri dana i sastali smo se sa Ramushem, pošto je njegov stric rekao da se Kuci nije vratio kući. Posle toga smo Ramiz i ja otišli u Jablanicu/Jabllanicë i ponovo smo se sreljali sa Brahimajem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Ko je Ramiz?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ramiz Berisha.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li je to stric Skendera Kucija?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne znam da li mu je stric ili je s majčine strane. Ne znam. U rodu su.

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se što uzimam reč, ali malo sam zbumen s onim što piše u redu 8. na strani 85. Da li je možda pogrešno prevedeno, ili je možda pogrešno upisano u zapisnik, jer svedok koristi imena koja se pojavljuju u transkriptu nekoliko redova kasnije i koristi imena koja zvuče slično.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Molim da se to razjasni.

SUDIJA ORIE: Svedoče, vi ste rekli u odgovoru na pitanje „Da li je Skender Kuci bio oslobođen“ počeli ste odgovor rečima „Čekali smo tri, četiri dana i sastali smo se. . . , Da li možete da ponovite šta ste rekli. S kim ste se sastali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Posle tri, četiri dana Ramiz Berisha je došao u moju kuću, i Ramush i ja, pošto smo se vratili sa tog prvog sastanka, mi smo znali da će on da bude pušten na slobodu. Ali Ramiz Berisha je došao da mi kaže da on nije pušten na slobodu.

SUDIJA ORIE: Da, to je sada dovoljno jasno. Molim nastavite, gospodine Re.

TUŽILAC RE - PITANJE: Koliko puta ste otišli da se vidite sa Nazmi Brahimajem u vezi sa Skenderom Kucijem?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Prvi put posle našeg odlaska tamo sa Ramushem, jer Ramush ništa nije znao o tome. Posle smo otišli sa Ramizom i Nazmi Brahimaj je potvrdio da je Kuci poslat u jednu provizornu bolnicu u Irznicu/ Irzniq. Ali pošto nisu imali dovoljno medicinskih sredstava, oni nisu uspeli da mu spasu život. Potom su ga sahranili blizu šume u Jablanici/Jabllanicë.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste otišli do groba?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Tada, zajedno sa Ramizom Berishom otišli smo i on je to potvrdio Kucijevoj porodici. Onda smo smo o tome razgovarali sa Brahimajem da iskopamo telo, da bismo ga predali porodici, ali to je bilo vrlo teško, zbog vojne situacije na terenu. No mi smo odlučili da prenesemo telo u Dobrin. Toje bilo drugi put da sam tamo otišao, posle one posete s Ramushem.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ste pomagali da se ekshumicira njegovo telo u blizini šume u Jablanici/Jabllanicë?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ne, nisam pomagao, ali sam bio prisutan. Rekli su da sam pomagao, ali ja sam samo bio prisutan. Nisam pomagao. Bio sam prisutan kad je grob otvoren.

TUŽILAC RE - PITANJE: Gde se nalazio taj grob u odnosu na štab OVK u Jablanici/ Jabllanicë, koliko je bio udaljen od štaba?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Ako idete od Žabelja/Zhabel prema Jablanici/ Jabllanicë, to je s desne strane na ivici šume. To je skoro kilometar.

TUŽILAC RE - PITANJE: Kako ste znali gde je grob?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Rekli su nam onog dana kad smo otišli tamo. Ljudi su bili pripremljeni i davali su nam signale, jer je bila noć. Koristili su bateriju da nam daju signal.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto ste išli tamo noću?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Jer smo se dogovorili da iskopamo telo i da ga predamo porodici.

TUŽILAC RE - PITANJE: Zašto ste išli noću a ne danju, zašto su ljudi morali da vam daju signal?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Išli smo mi i danju, ali smo bili pod velikim pritiskom, zbog napada na nas na terenu, i onda smo se dogovorili da to uradimo uveče.

TUŽILAC RE - PITANJE: Šta mislite pod tim "zbog napada na nas na terenu" Ko vas je napadao? i ko je to "nas"?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Srpske sange su granatirale ceo dan i bilo je vrlo neprijatno i bilo je teško da se čovek slobodno kreće.

TUŽILAC RE: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet 65 ter.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: 1330.

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, gledam na sat i sada je minut do sedam. Hteo bih da vidim koliko vam vremena još treba. Pokažite to svedoku, ali moraćemo da završimo u sledećih tri ili četiri minute.

TUŽILAC RE: Hvala. Realno gledano, biće mi potrebno jedno 15 minuta sutra pre podne, kako bih mogao da završim. Mislim, skoro sam na kraju. Ovaj dokazni predmet su dve fotografije i imaću još par stvari iz njegovih ranijih iskaza i završiću.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC RE: Mislim da će mi 15 minuta biti dovoljno.

SUDIJA ORIE: Potrudite se da završite u narednih pet minuta i onda će Pretesno veče da odluči da li ima još vremena. Mislim da je Pretresno veče bilo dovoljno jasno u tome da od vas očekuje da danas završite s ovim svedokom, i vreme će biti oduzeto od tri i po sata. Imali ste sat i po, iskoristili ste sat i 20 minuta i rekli ste "treba mi još jedan sat". To je dva sata i 20 minuta.

Danas ste imali celo popodne i ovo neće biti prvi put da je pogrešno procenjeno vreme koje je potrebno, tako da bi možda bilo lakše da vam odobrimo još 15 minuta. Molim vas nastavite. Imate još četiri minute.

TUŽILAC RE: Ovo je dokazni predmet 65 ter 1330.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li ovo na ekranu pred vama prepoznajete kao fotografiju Jablanic/Jabllanicë, na kojoj je ranije obeleženo gde se nalazio štab OVK?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete. . .

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To je bila privatna kuća i to je bio lokalni štab, samo za Jablanicu/Jabllanicë.

TUŽILAC RE - PITANJE: U redu. Da li na mapi možete da vidite mesto gde je sahranjen a potom ekshumiran Skendr Kuci, čemu ste vi prisustvoali?

SVEDOK TETAJ - ODGOVOR: To nije bilo ovde, gde je ova strelica. To je blizu džamije. On je bio sahranjen negde u blizini džamije, mada su se stvari promenile u međuvremenu, jer ima mnogo novih kuća koje su izgrađene, tako da je teško da se vidi to mesto. Ali to nije ovde gde je strelica. To sigurno znam. Ovde negde blizu džamije, na ulasku u selo sa desne strane.

TUŽILAC RE: Da li poslužitelj može da nam pomogne, da nam date jedno veće pero i da njime nacrtate veliku strelu?

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, zar nije značaj ovih pitanja u tome da je telo sahranjeno u Jablanici/Jabllanicë a ne blizu Rznića/ Rrzniq, i da li treba da u metar znamo tačno gde je to bilo? Koja je poenta ovog pitanja?

TUŽILAC RE: Poenta ovog pitanja je u tome što pokazuje tvrdnju Tužilaštva da je ova osoba umrla u zatvoru OVK, ili je odvežena u bolnicu, a potom vraćena i privremeno sahranjena u blizini štaba OVK u Jablanici/Jabllanicë.

SUDIJA ORIE: To smo već čuli. I bez dodatnih obeležavanja mi vidimo gde se nalazi štab, džamija se jasno vidi na fotografiji. Da li moramo zaista da znamo blizu kog drveta je bio grob? Šta nam govori ta tačna lokacija, ako svedok kaže da je to bilo blizu džamije. Čemu to služi?

TUŽILAC RE: Ja ne tražim tačnu lokaciju. Pitanje je samo u tome da ako kasnije budemo gledali ovaj dokazni predmet onda bi bilo lakše da ga povežemo sa transkriptom i da čitajući transkript znamo šta se nalazi na toj slici. To je jedini razlog zašto tražim da se što bliže obeleži na dokaznom predmetu.

SUDIJA ORIE: Da, to će pomoći Žalbenom veću. Čuli smo svedočenje ovog svedoka. I ako hoćete da svoje vreme potrošite na taj način, u redu. Molim da se svedoku da marker. Da li svedok ima marker? Molim vas da na ovoj fotografiji označite gde je telo sahranjeno.

SVEDOK TETAJ: Približno ovde. Tu negde.

SUDIJA ORIE: Svedok je stavio crvenu tačku u blizini džamije na fotografiji.

TUŽILAC RE: Da li bismo mogli da svi to vidimo.

TUŽILAC RE - PITANJE: Da li možete da napravite veliku strelu, gospodine Tetaj, pogleđate me za tenutak, napravite veliku strelu?

(svedok označava)

TUŽILAC RE: U redu. Hvala vam. Da li ovo može da se uvede u spise.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretar, molim vas da se upiše da je ova fotografija obeležena crnom i crvenom bojom tokom svedočenja.

sekretar: Časni Sude, to će biti P267, označeno za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

(Pretresno veće i sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Re, sada je sedam i pet. Gospodine Tetaj, za danas smo završili. Molim vas da sutra ujutru u devet sati budete ovde, u istoj ovoj sudnici. Upućujem vas da ni sa kim ne treba da razgovarate o ovom svedočenju, koje ste dali i koje ćete tek da date. Suta će vas unakrsno ispitivati advokati Odbrane, pošto gospodin Re završi glavno ispitivanje, kome je preostalo još nekoliko minuta. Sednica je završena. Nastavljamo sutra, 8. maja u devet sati u istoj ovoj sudnici.

Sednica je završena u 19.06 h.

Nastavlja se u utorak, 8. maja 2007. godine u 9.00 h.

